MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ORAS

Kiek lietaus, vėsiau, temperatūra iki 75°. Saulė teka 5:44, leidžiasi 5:38.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI Kaina 5c o 8, Ill. Trečiadienis, Rugsėjo - September 29 d., 1954 m. Price 5c 229

VOKIETIJAI SUTEIKIAMA NEPRIKLAUSOMYBE

Sovietų vergų karalystėje – Sibire

New York Times korespondentas turėjo progos pamatyt MVD baudžiauninkų kolonijas Azijoj

NEW YORKAS. — Harrison E. Salisbury, New York Times korespondentas Maskvoj, neseniai grįžo iš Sovietų Sąjungos, turėjęs progos šią vasarą pakeliauti po Sibirą ir kitas plačias Kremliaus kolonijas Azijoje.

Prieš 10 metų po šią vergų karalystę turėjo garbės pakeliauti ir kitas amerikietis, ne šiaip sau pilietis, bet ilgametis Washingtono vyriausybės narys (prekybos bei žemės departamentų sekretorius), vėliau viceprezidentas Henry Wallace. Viceprezindentas grįžo susižavėjęs MVD valstybės atsiektais laimėjimais. H. E. Salisbury, nebevaržomas sovietinės cenzūros, pateikia kitokius vaizdus, be abejonės, artimesnius tiesai, negu anas didysis, dabar jau susibankrutavęs politikas.

Tipiškas vaizdelis

H. E. Salisbury rašo:

Pusę mylios nuo Jakutsko miesto pakraščių, prie purvino kelio, vedančio į Lenos upę, yra ilgas apvalių rąstų, apie pustrečio aukšto pastatas.

Jame nematyti langų, tartum jis būtų skirtas prekėms sukrauti. Tai yra tipiškas kalėjimas politiniams kaliniams, kurie laikomi ypatingai pavojingi.

Tai buvo šiurpulingas vaizdas, kurį šis korespondentas matė savo kelionėj į šiaurinį ir rytinį Sibirą.

MVD karalystė

Dažnai sakoma, kad viską Sibire valdo MVD, slaptoji policija. Tai nėra visiškai teisinga. Novosibirskas ir vakarinis Sibiras yra laisvi nuo tiesioginio MVD eksplotavimo. Bet MVD valdo veik visą Azijos šiaurinę ir arktikos sritis ir didelius plotus vidurinėj Azijoj. Norint apibrėžti MVD kraštą, jo sostinę reikia imti Chabarovską, niūrų miestą prie Amuro upės.

Vergų valdovų būstinė

Chabarovskas yra MVD didelės "valstybės valstybėje" administracinis centras. Tai yra vergų valstybė su kalinių ir prievartos darbais. Ši valstybė tęsiasi 2,700 mylių į vakarus nuo Novosibirsko, 2,000 mylių nuo Šiaurės ledinuotojo vandenyno į pietus iki Mandžiurijos, ir 600 mylių į rytus nuo Sachalino.

Chabarovsko valdžiai priklauso ir didelės sritys vidurinėj Azijoj, anglių kasyklos ir plieno įmonės Karagandoj, vario kasyklos Balchaše, potašo įmonės Uzbekistane ir uranijo kasyklos Tadžikstane.

Prisirhena W. Willkie, Wallace

Paskutiniai du amerikiečiai, matę prieš šį korespondentą Jakutską, buvo, jau miręs, Wendell L. Willkie (respublikonų kandidatas į prezidentus) ir Henry A. Wallace (buvęs JAV viceprezidentas). Juodu abu susidarė palankius įspūdžius. Dešimt metų vėliau šis korespondentas susidarė visiškai skirtingus įspūdžius.

Wallace matė dalykus, kokių ligi tol nebuvo matęs nė vienas užsienietis ir retas kuris pamatys — pavyzdžiui, Magadano aukso kasyklas; be to Jakutską, Karagandą, Balchašo vario kasyklas ir daug kita. Jį vedžiojo nuo vienos vietos į kitą generolas Sergei Goglidze, kuri Wallace gyrė už jo malonumą ir žmoniškumą.

Wallace žavėjosi MVD pabaisa

Bet Wallace tik keletą metų vėliau sužinojo, kad Sergei Goglidze buvo šios milžiniško MVD srities viršininkas. Jis buvo didžiausias policijos bosas pasaulyj. Jis buvo tasai, kuris sėdėjo anuose niūriuose namuose Chabarovske ir tvarkė visus reikalus. Wallace važiavo Goglides privačiame traukiny ir valgė kasdien prie jo stalo. Bet niekad nežinojo, kas iš tikrųjų buvo jo šeimininkas.

Goglidze mirė kartu su savo bosu Lavrenti Berija 1935 m. gruodžio mėn. bausmių vykdymo kambary.

Jakutsko kalėjimas

Jakutsko kalėjimas apima didžiulį žemės plotą. Jis yra aptvertas 8 pėdų aukštumo tvora, kurios viršuj dar eina keturios eilės spygliuotų vielų. Kas 200 pėdų yra įrengti mediniai bokštai, kuriuose budi MVD kareiviai su durtuvais ant šautuvų vamzdžių. Prie kiekvieno bokšto pritaisyti dideli prožektoriai, sukinėjami į visas puses. Kalėjimo pastatas yra be langų. Tik prie pat žemės yra angos, pėdos platumo ir 3 pėdų aukštumo, užtvertos statmenais virbalais. Iš orutinės pusės nematyti jokių durų į kalėjimą.

Kalėjimai visur

Vykštančiam į šiaurinį arba rytinį Sibirą, kalėjimai, kaliniai, koncentracijos stovyklos, privertčiamieji darbai, priverstini naujakuriai ir naujasėdžiai bei visa kita iš baisiosios MVD aparatūros nebesudaro jokios didesnės paslapties.

Didelio skirtumo kaip ir nebėra tarp prievartos ir "laisvo" darbo šiaurėj ir rytuose. Visas darbas šiaurėj ir rytuose vykdomas nepakenčiamomis sąlygomis. Visas gyvenimas tose srityse yra neįsivaizduojamai sunkus.

JAV redaktorius Kinijoje dirbęs priešo interesam

ATSAKĖ AIŠKINTIS, AR PRIKLAUSĖ KOMUNISTAMS

WASHINGTONAS, D. C. — John W. Pawell atsisakė Senato vidaus saugumo komitete atsakyti į klausimą, ar jis priklausė komunistams ir kodėl jis rašinėjo klaidinančius laiškus amerikiečių karių belaisvių šeimoms.

John Powell anksčiau redagavo savo tėvo įsteigtą žurnalą Kinijoj. Dabar jis yra laisvas spaudos bendradarbis ir paskaitininkas Kalifornijoj, Powell rašė laiškus Mrs. Dolores Gill iš Kansas City, Mo., kad Korėjoj komunistai su jos vyru leit. Charles Gill karo nelaisvėj gražiai elgiasi, o belaisvis vėliau mirė nuo bado ir nuovargio.

John Powell atsisakė, remdamasis konstitucija, paaiškinti komitetui ir tai, ar jis gaudavo iš kinų komunistų paramos savo žurnalui.

NAUJIENŲ- UNITED PRESS Telephoto.

Kai Toya Maru laivas-keltuvas taifūno buvo apverstas, tai iš 1,140 juo plaukiusių žmonių išsigelbėjo tik apie šimtas. Dalis išgelbėtų buvo nugabenta į Tokijo pirmosios pagalbos punktą. Toya Maru laivu plaukė 58 amerikiečiai, kurie, kiek žinoma, žuvo jūroje.

AFL PREZIDENTAS MEANY SKELBIA KARĄ PRIEŠ UNIJŲ IŠNAUDOTOJUS

Darbininkų vadai neturi laukti teismo organų

LOS ANGELES. — George Meany, AFL prezidentas, pasakė oknferencijoj tokią griežtą kalbą prieš padugnių gaivalus unijose, kokios dar nesakė ligi šiol ne vienas jo pirmtakūnų.

Po jo kalbos reikia laukti, kad buvo tiesiai taikoma į tokio nusistatymo unijų vadus, kai Dave Beck, kuris vadovauja motorvežimių šoferių unijai. Daev Beck neseniai drįso ginti Al Capones sindikato sebrą Climco, kuris Chicagoj valdo taksi šoferių unijį ir apie kurio gensterinę veiklą laikraščiai rašo ilgiausius straipsnius. Dave Beck atsakė, kad jis nieko nedarysiąs su Climco, kol grand jury nepaskelbs savo kaltinimo prieš jį.

Priešingai Beckui, George Meany pareikalavo pačioms unijoms susidoroti su sukčiais ir išnaudotojais savo tarpe, nelaukiant, kol ateis prokuroras ir iškels bylą tokiam gaivalui, kuris ja bus išeikvojęs unijų narių sudėtus mokesčius ir fondus ligos atvejui.

mas) ir Joseph Wirth. Jo nacionalistinė ir antiamerikinė politika jį jau nuvedė į draugystę su komunistais.

Von Papenas pataria Vokietijai nesidėti nė su katru bloku

Neutrali politika žadanti daugiausia, sako ši "lapė"

BONA, Vokietija. — Franz von Papen, buvęs Vokietijos kancleris, "lape" pravardžiuojamas ir Hitlerio rėmėjas, bet laimingai išsisukęs Niurnbergo byloj iš kalėjimo, pasirodė visuomenėj su nauja knygele: "Europa, kas dabar?"

Von Papen išvedžioja, kad Vokietijai reikia vengti bet kurios sąjungos su Vakarais, kaip ir su Rytais. Vokietija, eidama neutraliu keliu, pasidarysianti jėga, kuri atsversianti Rytų-Vakarų blokus. Savo politikai prieš Adenauerį paremti Papenas primena, kad atominių ir vandenilio bombų gadynėj nebeįmanoma sukurti Vokietijoj gynybos liniją. Toji iluzija esanti labai pavojinga Vokietijos interesams.

Be Papeno yra dar kiti trys buvę Vokietijos kancleriai (premierai), kurie stengiasi atskirti Adenauerio vyriausybę nuo JAV ir kitų Vakarų sąjungininkų, būtent: Hanz Luther, Heinrich Bruening (nacių laikmetį išgyvenęs Amerikoj profesoriauda-

Vėliausios Žinios

* * *

— Į V. Vokietiją pasiųstas antras batalijonas bepilotinių lėktuvų "Matador" tipo.

— JT vyr. armijos vadas gen. Hull, amb. Briggs baigė strateginius pasitarimus su P. Korėjos prezidentu ir jo vyriausybės vadais.

— Nacionalistų lėktuvai per naujus puolimus paskandino 11 komunistų patranklaivių ir motorinių džunkų Kinijos pakraščiuose. Komunistai žadėjo antradienį, Konfucijaus gimimo dieną, bombarduoti Formozą, bet jų lėktuvai nepasirodė.

— Sportiniu lėktuvu į Austriją atskrido du jugoslavų lakūnai ir paprašė juos priimti kaip politinius pabėgėlius.

— Egiptas suėmė Izraelio 400 tonų prekinį laivą "Abagahli", kuris be leidimo įplaukė į Suezo kanalą ir norėjo praplaukti į Raudonąją jūrą atsišaudydamas. Sužeisti keli egiptiečiai.

— Frankfort, Ky., teismas nutarė, kad vienuolės gali būti mokytojomis viešosiose mokyklose, tik neleidžia joms dėvėti vienuolių drabužių.

— Tarptautinis valiutos fondas nutarė pašalinti Čekoslovakiją, jei ji ir toliau nesuteiks apie save statistinių žinių iš ūkinio gyvenimo.

— Jungtinėse Tautose Tailando atstovas Wan paprašė apsaugoti jo šalį nuo sukomunistinimo. Komunistai tai gali padaryti infiltruojanti į šalį savo agentų ir partizanų, tai yra, be karo.

— Trys slovakai, pasiklausę Amerikos Balso raginimo bėgti į Vakarus, prišliaužė prie vielų užtvaros ir sukėlė įtartiną dirbtinį debesį. Kai sargybiniai nukreipė akis į keistą debesį, jie pralindo pro užtvaras ir pasiekė Bavariją.

Pabėgo Lenkijos saugumo skyriaus viršininkas

Gavo leidimą į Ameriką

WASHINGTONAS, D. C. — Vyr. prokuroras Brownell pranešė, kad jis, Valstybės departamentui prašant, suteikė laikiną apsigyvenimo leidimą pabėgusiam komunistinės Lenkijos aukštam saugumo policijos pareigūnui Josef Svialto, 39 m.

Iš šio pranešimo paaiškėjo, kad Svialto pabėgo į Vakarus pereitais metais gruodžio mėn. atvykęs į Rytinį Berlyną konferencijai su kitais komunistų policijos vadais.

Iki savo pabėgimo Svialto buvo Lenkijos saugumo ministerijos 10-to skyriaus viršininku. Jo skyrius žiūrėjo, kad komunistų partijos ir valdžios nariai būtų saugūs nuo antikomunistų pasikėsinimų.

Lenkijoj paliko jo žmona su dviem vaikais. Jiems ligi šiol dar nieko blogo neatsitikę.

Išaiškino Fieldų paslaptis

Pabėgęs Sviatlo išaiškino ir trijų amerikiečių dingimo paslaptį.

Sviatlo patvirtino, kad jis pats asmeniškai rugpiūčio 22 d. 1949 metais Varšuvos aerodrome suėmė Herman Field, Amerikos architektą iš Clevelando, kaip įtariamą Amerikos šnipą. Jis dabar laikomas Miedzeszyno kalėjime prie Varšuvos.

Sviatlo be to buvo nuvykęs į Budapeštą tardyti Fieldo brolį Noel ir jo žmoną, kuriuos suėmė Čekoslovakijos - Vengrijos policija, kai jis atvyko ieškoti dingusio brolio. Sviatlo pasakoja, kad Fieldai buvo reikalingi kaip įrankiai, komunistams organizuojant bylą prieš Vengrijos užsienio reikalų ministerį Rajk, kuris vėliau kaip "titininkas" buvo pakartas. Apie Noel Fieldo ir jo žmonos dabartinį likimą Vengrijoj jis nebeturįs žinių.

BALTIEJI NEINA Į MIŠRIAS MOKYKLAS

MILFORD, Del. — Du trečdalių baltųjų vaikų jau antrą dieną neina į mokyklą, protestuodami, kam buvo įsileista 11 negrų vaikų.

Gretimoj miesto, Lincolno pradžios mokykloj iš 140 mokinių pasirodė tik 36. Jų tėvai neleidžia vaikų į mokyklą, pritardami Milfordo mokinių tėvų protestui.

AMERIKA, ANGLIJA, PRANCŪZIJA PRIĖJO PRINCIPINIO SUSITARIMO

Bet Mendes-France sunkina apginklavimo klausimą, jungdamas prie jo ir Saaro srities problemą

LONDONAS. — Trys Vakarų didžiosios valstybės ir Vakarų Vokietija antradienį susitarė iš principo atstatyti visiškai nepriklausomą Vakarų Vokietijos valstybę.

Šis susitarimas atsiektas atskirame posėdy tarp J. F. Dulles, A. Edeno, Mendes-France ir Adenauerio. Popietinėj sesijoj jie sudarė komisiją, kuri išdirbs Vokietijos nepriklausomybės paskelbimo deklaraciją.

Vokietijos kancleris Adenauer is nebereikalavo nustatyti laiką, kada bus suteikta nepriklausomybė, pasitikėdamas Vakarų okupacinių valstybių nusistatymu, kad tai būtų padaryta kiek galint anksčiau.

Painioja Saaro klausimą

Bendroj 9 valstybių konferencijoj prancūzų premieras Mendes-France įrodinėjo, kad jam bus sunku patraukti į savo pusę parlamento daugumą, jei prieš apginkluojant Vokietiją ir ją įsileidžiant į Briuselio bei NATO sąjungas nebus išspręstas Saaro klausimas.

Šis dalykas gali apsunkinti tolimesnę konferencijos eigą.

Nusistatė prieš Mendes-France

Italijos užsienio reikalų ministeris Martino pasipriešino Mendes-France sąlygoms, kad Vokietijos apsiginklavimą ir įsipareigojimus prižiūrėtų Briuselio pakto narių tarya. Mendes-France reikalauja, kad Briuselio valstybės tikrintų ir Vokietijos fabrikus, kad juose nebūtų gaminami tokie ginklai, kokie nebus vokiečiams leista. Martino pasiūlė visą Vokietijos kontroliavimą pavesti NATO tarybai, siekiant išvengti bet kokios Vokietijos "diskriminacijos.

Panašiai prieš Mendes-France pasisakė ir Olandijos užsienio reikalų ministeris Beyen. Jo piktas nusistatymas prieš prancūzų premierą kilo Briuselio konferencijoj, pereitą mėnesį, kur Mendes-France pasisakė prieš pirmykštį Europos gynybos planus pagal EDC sutartį (ją vėliau visiškai palaidojo Prancūzijos parlamentas).

Ridgway nuvertino atomines bombas

ATEITIES KARE REIKĖSIĄ DAR DIDESNIŲ ARMIJŲ

DENVER, Colo. — Gen. M. Ridgway, armijos štabo viršininkas, pataria nepervertinti atominių ir kitų naujųjų ginklų ir nepasiduoti iliuzijai, kad ateities karą bus galima laimėti su mažomis armijomis.

Priešingai, sako gen. Ridgway, atominės bombos pridarys dar didesnių nuostolių armijoms, ir dėl to armijų atsargos turi būti žymiai didesnės, negu jos buvo anksčiau.

Gen. Ridgway, sekretorius Stevens ir kiti armijos vadai buvo suvažiavę pas prez. Eisenhowerį svarstyti šio momento strateginę politiką.

Smogimo atgal politika ir toliau galioja

VYR. ŠTABO VIRŠININKAS ĮSPĖJO VĖL KOMUNISTUS

DETROITAS. — Savo kalboj Ekonomistų klube vyr. Štabo viršininkas adm. Radford priminė, kad sekretoriaus Dulles paskelbtoji "smogimo atgal" strategija galioja ir toliau.

Tas reiškia, kad JAV smogtų komunistams atgal, kai šie drįstų pulti ne tik JAV, bet ir kitas strategiškai svarbias sąjungininkų teritorijas. Adm. Radford be to nuramino P. Korėją, paaiškindamas, kad atitrauktos iš Korėjos JAV divizijos dabar galės būti panaudotos kituose kraštuose punktuose prieš tuos pačius bendruosius priešus komunistus.

Anglų darbiečiai už vokiečių ginklavimą

SCARBOROUGH, Anglija. — Kad ir nedidele balsų dauguma, anglų darbo partijos kongrese buvo priimta rezoliucija, pritarianti Churchillio politikai apginkluoti Vakarų Vokietiją ir ją įtraukti į Europos apsigynimo sistemą.

Šiek tiek didesnė dauguma buvo surinkta prieš kairiasparnių, Bevano vadovaujamų, darbiečių rezoliuciją, kuria norėta pasisakyti prieš bet kokį Vokietijos atginklavimą.

BAISŪS TAIFŪNO PADARINIAI

TOKIJAS. — Policijos paskelbtomis žiniomis, pereitą sekmadienį per taifūną nuskendo 1,567 žmonės, įskaitant baisiąją "Toya Maru" laivo-keltuvo katastrofą.

176 žmonės dingo, kurių dauguma taip pat laikoma žuvusia. Sužeista 1,135 žmonės.

Paskandinti 676 laivai, 620 išmesti į pakraščius, 2,811 laivu, sužalota. Namų sugriauta 26,-285.

Ispanija uždraudė žydams švęsti savo naujuosius metus

Nepadėjo nė JAV įsiterpimas

MADRIDAS. — Ispanijoj esą užsieniečiai žydai išsinuomojo vieno viešbučio salę atšvęsti naujuosius metus, bet policija tai uždraudė.

Amerikos žydai kreipėsi į ambasadorių Mr. Dunn, kad šis padėtų šiame reikale. Ispanijos valdžia atsakė, kad ji tai daro, remiantis įstatymu, draudžiančiu nekatalikams atlikinėti tikybines apeigas ne savo maldos namuose.

Žydai priminė, kad pereitais metais buvo toks leidimas duotas, nežiūrint veikusio įstatymo. Paaiškinta, kad neseniai uždarius Amerikos baptistų bažnyčią už pastangas atversti katalikus, į klaidingą tikėjimą, dabar griežčiau šis įstatymas taikomas ir visoms kitoms nekatalikų bažnyčioms.

Baikime ginčus Vasario 16 d. gimnazijos reikalu

1945—50 metais lietuvių jaunimas Vokietijoje, mūsų ir mūsų vargstančios Tėvynės džiaugsmui, turėjo progos šviestis lietuviškoje aplinkoje: lietuviški vaikų darželiai, pradžios mokyklos, gimnazijos, įvairūs kursai ir net universitetas. Tos mokyklos buvo tikrai mūsų: buvo dėstomi visi mokslo dalykai mūsų gimtąja kalba, laikomasi lietuviškos kultūros tradicijų ir net nuo N. Lietuvos programų nedaug tebuvo nutolta. Bet 1949—50 metais mūsų tos mokyklos tirpte tirpo dėl mokinių ir mokytojų emigracijos į įvairius pasaulio kontinentus. Mūsų veiksniai ragino brolius lietuvius emigracijoje burtis į didesnes, glaudesnes kolonijas. Deja, nevisada mūsų norai pajėgia vesti mus pageidaujama linkme; dažnai gyvenimas buvo negailestingas ir nuvedė mus visai nelauktu keliu.

Išsiblaškėme po visą pasaulį. Nedaug kur pajėgėme susispiesti į glaudžias kolonijas. Mūsų jaunimas priverstas lankyti mokyklas, kurios negali, o gal kartais ir nenori, atsižvelgti į mūsų lietuviškas aspiracijas. Tad emigracijoje lietuviškas jaunimas tolsta nuo savo Tėvynės.

Dėl tam tikrų emigracinių nuostatų nemažas lietuvių skaičius negalėjo peržengti Vokietijos sienų. Jie priversti buvo ten pasilikti. Išnyko lietuviškos mokyklos v. Vokietijoje, bet viena, Diepholze, pasiliko, nes to norėjo pasilikę lietuviai, tuo rūpinosi tada vadinamas Zoninis Komitetas. Jis stengėsi sukurti sąlygas, kurios leistų suburti tame lietuviškame židinyje bent didžiąją mūsų jaunimo dalį ir auklėti juos kaip lietuvius, kaip būsimos Nepriklausomos Lietuvos nesužalotus svetimomis sąnašomis piliečius ir atstatytos mūsų valstybės kūrėjus. Gimnazija pasivadino reikšmingu Vasario mėn. 16 d. vardu.

Vokietijos krašto L. B. Valdyba, norėdama padaryti pastovesnes ir tinkamesnes darbo sąlygas, pirko gimnazijai namus. Deja, tie geri norai sudrumstė mūsų išblaškytą po visą pasaulį visuomenę, būtent, tą visuomenę, kurios dėka gimnazija tik ir gali gyvuoti. Be pertraukos tęsiasi dėl to pirkinio ginčai spaudoje. Dėl ko gi ginčijamasi? Niekas neprikiša kam nors esminės kaltės, pvz. suktybės, piktos valio, noro pakenkti lietuviškai mokyklai. Visi ginčai sukasi apie tą: buvo ar nebuvo padarytos perkant namus klaidos. Bet ir tai ne dėl pačio pirkimo fakto, o tik dėl kai kurių formalumų.

Mes nesiimame spręsti, buvo ar nebuvo klaidų, bet mes įsitikinę, kad visi, tiek krašto Valdyba, tiek gimnazijos vadovybė ir kiti, kurie prie to pirkinio prisidėjo, dirbo nuoširdžiai, siekė tokių gimnazijai sąlygų, kurios užtikrintų našesnį darbą. Mes tikime, kad padarytos pastangos nežus, kad jie pasieks tinkamesnių darbo sąlygų naujojoje vietoje ir iš ten mes sulauksime gerųjų Lietuvos kultūros darbininkų ir mūsų atstatytos Nepriklausomos valstybės kūrėjų.

Kaip džiaugtųsi mūsų šviesioji visuomenė, jei su šiuo pareiškimu nutrūktų visi beprasmiški neesminiai ginčai dėl Vasario 16 d. gimnazijos pirkinio, o toji visuomenė dar glaudžiau susiburtų padėti tam lietuviškam židiniui išbristi iš medžiaginių sunkumų ir rūpesčių dėl vaikučių rytojaus.

Tad dar energingiau dėkimės į tai gimnazijai remti ratelius, juose ištverkime ir kurkime Vasario mėn. 16 d. gimnazijai užtikrintas darbo sąlygas. Geras Tėvynei darbas tesuteikia mums šiuo sunkiuoju metu paguodą ir džiaugsmą.

L. B. Švietimo Tarybos
Prezidiumas Chicagoje

DIENOS TEMOMIS

Žirgas ir Lozoraitis

"Šachmatuose reikia laikytis taisyklių", sako pagyvenęs žmogus savo priešininkui, kuris laiko pirštuose iškėlęs žirgo figūrą virš šachmatų lentos ir nežino, kur ją padėti. Valandėlę viešpatauja tyla, kurioje kabo žirgą iškėlusi ranka. Pagaliau ji nusileidžia baltame kvadratėlyje, iššaukdama pagyvenusio lošėjo pakartotiną repliką: "Sakiau, kad šachmatuose reikia laikytis taisyklių. Nevažinėk, kaip Lozoraitis Bonnoje".

Lozoraičio pavardės paminėjimas staiga abiejų lošikų akis priverčia sužaibuoti.

"O ką tau Lozoraitis padarė?", sako užpultasis.

"Žirgas negali čia stovėti", vietoje atsakymo spiriasi pagyvenęs žmogus, "jis gali atsistoti tik šičia", rodo gretimą laisvą langelį.

Bet užpultasis spiriasi, kad jo žirgas stovėjo kitoje vietoje ir todėl gali nueiti į jo norimą langelį. Dabar prasideda ginčas dėl žirgo stovėjimo vietos. Abi pusės teikia skirtingus argumentus. Ginčas tęsiasi gerą pusvalandį, bet jame jau baramasi ne dėl figūrų stovėjimo vietos, bet dėl Lozoraičio ir Vlėko teisėtumo. Oponentai taip įsikarščiuoja, kad užmiršta ir savo šachmatus. Kažkieno rankos juos surankioja nuo besibarančių stalo ir greta pradeda naują žaidimą.

Po pusvalandžio vyrai nurimsta. Jie priėjo bendrų išvadų, kad Lietuvos labui reiktų abiems pusėms susitaikyti. Jie net paduoda viens kitam rankas, bet kai panori vėl pradėti žaidimą, neranda šachmatų. Kai jie kreipiasi į pradėjusius naują žaidimą jaunuolius, šie atsako: "Per ilgai barėtės, negausit".

Skeptiškasis stebėtojas palinguoja galva ir taria: "Jeigu Vlikas su Lozoraičiu ilgai nesusitaikys, tai mes ir su jais taip padarysim".

Laisvė

Vienas rašytojas dvi valandas įrodinėjo, kad menininkas turi būti laisvas. Jo neprivalo varžyti nei politiniai, nei moraliniai, nei socialiniai, nei visuomeniniai varžtai. "Žiūrėk, kas pasidarė su rusų literatūra, kai įvedė komunistai cenzūrą", jis kalbėjo, "žiūrėk, į ką pavirto "Draugo" romano premijos. Aš esu už visišką literatūros laisvę".

Po ilgų ginčų jis priėjo prie konkretesnės temos: "Ar negalėtum paskolinti man 10 dolerių". Nepasitikėdamas mano teigimu, kad jų neturiu, jis aiškino: "Honorarą už savo paskutinę knygą tikrai gausiu ateinančią savaitę. Bankininkas, kurio biografiją parašiau, paėmė patikrinti rankraštį. Aš tikiu, kad jis sumokės, nes laikiausi visų jo duotų nurodymų".

Rockford, Ill.

Sportas mūsų padangėje

Lietuvių Kultūros Draugijos meno mėgėjų ratelis buvo surengęs Lietuvių Klubo patalpose stalo teniso rungtynes. Šis sportas yra praktikuojamas daugiausia jaunimo. Jis reikalauja iš žaidėjų daug žvalumo, gerų akių, vikrių kojų ir, svarbiausia, greitos orientacijos.

Rungtynėse dalyvavo Liūdas Jarošekas, Špokas, Staškauskas, Viederis, Gruodis, Jakimčius, Skaržinskas ir Bacevičius. Žiūrovai turėjo progų stebėti kvapą užimančius momentus. Kai trys didieji kirtosi, tai kamuoliukas lakstė, kaip kulipka. Čia, žiūrėk, jis skrenda visu smarkumu, bet atmuštas vėl tokiu pat greičiu neria atgal. Net patys žaidėjai prisipažįsta, kad ne visada galima kamuoliuką sekti akimis. Dažnai atmušant orientuojamasi iš priešininko judesių.

Nugalėtojais liko ir dovanas laimėjo: Jonas Skaržinskas — pirmą dovaną, Zigmas Jakimčius — antrą ir Algirdas Bacevičius — trečią.

Pirmą kartą Rockfordo lietuvių visuomenė turėjo progos pamatyti ir grožėtis tokios rūšies rungtynėmis.

Reikia pažymėti, kad rungtynėse dalyvavę jauni vyrai pasirodė tikri meisteriai. Jie norėtų susitikti su kitų miestų mėgėjais ir su jais palyginti savus sugebėjimus. Esu tikras, kad Rockfordas turi nenugalimų stalo tenisininkų.

Jau praėjusį sezoną lauko tenise pasižymėjo ponia Kiznis. Kaip praėjusiais, taip ir šiais metais, Rockfordo miesto moterų teniso rungtynėse ji išėjo laimėtoja. Ji gavo miesto moterų lauko teniso meisterio titulą kartu su gražia dovana. Taip pat ponios Kiznienės dukrelė Dalia Grėbliūnaitė nors dar yra jaunutė, bet jau sėkmingai reiškiasi tenise. Seka motinos pėdomis.

Šią vasarą juodvi buvo nuvažiavusios į Kanadą. Ten nugalėjo geriausius tenisininkus ir parvežė į Rockfordą laimėtojų garbę. Ne veltui ponia Kiznis, buvusi Grėbliūnienė, savo laiku Kaune teniso varžybose buvo iškovojusi antrą vietą.

Grįžtant prie stalo teniso, reikia pažymėti, kad meno mėgėjų ratelio pirmasis sporto parengimas salėje davė geras pasekmes.

Ta proga tenka priminti, kad meno mėgėjų ratelio choras jau intensyviai dirba. Žada duoti muzikinį pastatymą. Dar nežinau kokio pobūdžio jis bus— rugiapiūtės ar šienapiūtės pabaigtuvės. Laikas dar taip pat nenustatytas. Bet vaidintojai jau parinkti, šokikai suorganizuoti ir pradėjo savo darbą. Apie tolimesnę jų veiklą parašysime "Naujienose" plačiau.

Žvalgas

NEW G-E REFRIGERATOR
WITH
REVOLVING SHELVES

PUTS ALL FOOD AT YOUR FINGERTIPS!

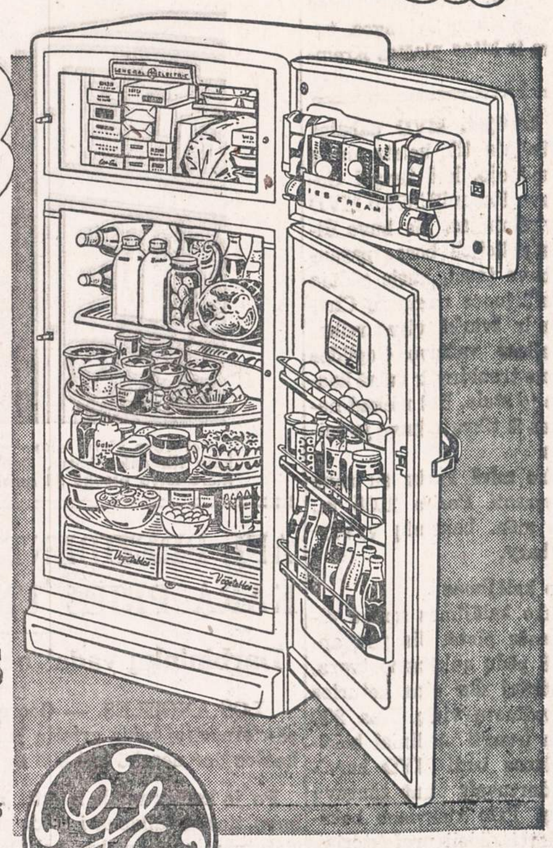

PLUS
ALL THESE NEW FEATURES!
★ fold away bottle racks
★ ice cream rack—juice can dispenser
★ adjustable door shelves
★ mini-cube ice trays

EASY TERMS
After Small Down Payment

Two separate appliances in One cabinet!

A big automatic defrosting refrigerator . . . and a true zero-degree freezer that holds up to 89 packages of frozen foods!

MODEL LH-121L 12.1 CUBIC FEET

REFRIGERATOR-FREEZER COMBINATION

LEO BERMAN HARDWARE AND APPLIANCES
1638 West 63rd Street — HEmlock 4-6800
(1 block West of Ashland on 63rd Street)
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N
6234 So. Western Ave. — Telef.: GRovehill 6-7575

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

RUMSEY BUILDERS
Patyrę naujų namų ir garažų statytojai.
Atlieka įvairios rūšies namų naujinimo darbus.
KAINOS PRIEINAMOS
ĮKAINAVIMAI ATLIEKAMI VELTUI
Telefonuokite:
BENSENVILLE 1544

BUILT RITE CHIMNEY SERVICE
Chimneys Completely Reconstructed and Repaired.
GUTTER DOWNSPOUTS, SHINGLES
FLAT ROOFS - SIDINGS
ROOFING OF ALL TYPE
Work done by experienced workmen.
FREE ESTIMATES
BE 7-0706
FRANK J. ROLL

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SUSTINGĘ SĄNARIAI
Sutinusiems ir parauduslems kelių, pirštų, kojų, pečių, nugarkaulio arba geliančių sustingusių raumenų skausmui sumažinti vartokit naują skiedinį PENA-HEAT. Pas savo vaistininką galit gauti ąsotėlį tik už $1.50 arba kreipkitės į STAR PHARMACAL Co., 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

REFRIGERATION REPAIR SERVICE
ALL MAKES & MODELS
ALL WORK GUARANTEED
— Same Day Service —
VIrginia 7-3972
RElIance 5-6065

ALFRED BARTOSIK
GENERAL CONTRACTOR
Specialize in
RE-INFORCED BEAUTY STONE VENEER FRONT
Bonded — Insured
Call
TAYLOR 9-3854

FABER HARDWARE
2425 S. Western Ave.
VI 7-6664
- HARDWARE
- ELLIOT DAŽAI
- ĮRANKIAI
- STIKLAS
- ELEKTROS IR PLUMBING REIKMENYS.

CALL
FRANK'S SERVICE
CAlumet 5-3484
ALL CALLS $1.50
TV — Refrigeration — Wash Machine — Vacuum Cleaner, Electric Iron — Oil Burner
ANY PARTS YOU MAY NEED WE WILL GET IT.

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus

PIRMĄ KARTĄ CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
3133 South Halsted Street
Šeštadienį, spalio 2 d., 7:30 v. v.,
ir
Sekmadienį, spalio 3 d., 3:30 v. p.p.
Įėjimas — $2.00

Toronto Varpo MIŠRAUS IR VYRŲ CHORO Du Koncertai

Dirigentas muzikas Stasys Gailevičius. Akompanuos Genovaitė Aleksiūnaitė

Programoj lietuvių kompozitorių dainos ir įvairių operų ištraukos
Šokiams gros B. Pakšto orkestras
Sekmadienio koncertui moksleiviams ir studentams pusė kainos
Išvengimui susigrūdimo, kasa atidaroma 2 valandom anksčiau

KANADOS ŽINIOS

Hamilton, Ont.

Dr. P. Grigaitis Hamiltone

Hamiltone viešėjo vyr. "Naujienų" redaktorius Dr. Pijus Grigaitis, kuris rugsėjo 11 d. padarė pranešimą Hamiltono lietuvių Dr-jų pirmininkams ir Bendruomenės valdybos nariams. Savo labai turiningame pranešime gerb. Grigaitis apibudino Alto pastangas tėvynei Lietuvai išlaisvinti; apibūdino ateinančio karo galimybes ir pavergtųjų tautų išsilaisvinimą iš komunistų jungo.

Kiek plačiau jis apsistojo ties Kersteno K-to sudarymu ir Alto role šiame darbe. Čia lietuviai kaip neskaitlingiausia tautinė grupė pasižymėjo savo veiklumu ir energija. Dabar amžiams liks užfiksuota komunistų klasta pavergiant Baltijos valstybes.

Vėliau buvo atsakyta į keletą paklausimų. Visų organizacijų vardu gerb. svečiui padėkojo Bendruomenės pirmininkas Kazys Baronas.

Tą patį vakarą gražiai linksminosi hamiltoniečiai savo pobūvy, kurį ta proga parengė taipgi B-nė. Ir šokių salėje svečias Dr. Grigaitis tarė jaunimui nuoširdų žodį, linkėdamas gražiai praleisti vakarą ir smagiai pasišokti. Sekmadienio rytą per radiją Dr. P. Grigaitis pasakė įsidėtinų minčių, ragino nenuleisti rankų kovoje už savo tėvų žemę.

6 val. po pietų gražioje Royal Connaugth viešbučio salėje prasidėjo Tautos šventės ir 50 spaudos atgavimo minėjimas. Po B-nės pirmininko ir Kr. V-bos pirm. kalbų Dr. P. Grigaitis apibūdino anų laikų lietuvių kovas už spaudos laisvę ir sudėtas aukas. Jo kalba padarė labai didelį įspūdį.

Vytautas Narušis laimėjo prizus

Š. m. rugpiūčio 22 d. Burlingtone per arklių lenktynes Vyt. Narušis, kuris netoli Waterdown, Ont., turi jojimo mokyklą, laimėjo du pirmus prizus; be to, 2, 3 ir 4 prizus, tai yra 5 dovanas iš II. Jo arkliui pripažinta pirma vieta. Lenktynės buvo filmuojamos ir vėliau rodomos per TV.

Kiek vėliau žemės ūkio parodos proga Vyt. Narušis dalyvavo Woodstocke arklių lenktynėse ir čia su dideliu pasisekimu. Jis laimėjo 2-rą ir 3 trečią prizą. Visos lenktynės vyko nustatytomis kliūtimis ir čia Vyt. Narušis pasirodė kaip puikus Lietuvos kavalerijos karininkas ir geras jojimo mokyklos mokytojas — instrutkorius. Vyt. Narušis nelabai toli nuo Hamiltono valdo gana didelį ūkį ir jojimo mokyklą (Lake Medad, Ont., R. R. I.), kurioje turi 25 arklius. Tas ūkis yra daugelio lietuvių kelio galas; čia vasaros metu vyksta leit. gegužinės ir kitoki pasilinksminimai: sportas, šaudymas, plaukimas ir meškeriojimas, o žiemos metu ir medžiojimas.

Statybinės medžiagos fabrikas

Žinomas Hamiltone prekybininkas Jonas Kažemėkas su savo 3 sūnumis nesenai įsteigė Hamiltone statybinių medžiagų fabriką, kuris yra 7 ir 17 Morley St., Parkdal priemiesty. Čia lietuviai kontraktoriai ir besistatantieji sau namus geromis sąlygomis gali pirkti reikiamos medžiagos: cementinių blokų, sienų papuošimui įvairių išdirbinių. Galima ten kreiptis ir tel. L. I. 4-85-58.

— Mamiltone šiuo metu savistoviai verčiasi keli lietuviai kontraktoriai, kurię samdo daugiausiai lietuvius darbininkus.

Iš lietuvių verslininkų gyvenimo

Šiomis dienomis Hamiltone pradėjo veikti nauja lietuvių prekybos įmonė — "City Meat Market", 231 James Street N. Tai labai puikiai įrengta maisto prekių parduotuvė, kur pilna šviežių lietuviškų dešrų ir mėsos produktų. Didelis pasirinkimas rūkytų gaminių.

Naujos įmonės savininkas Petras Jakubauskas atrodo sumanus ir patyręs prekybininkas; krautuvė atidaryta nuo 9 valandos ryto iki 10 val. vakaro. Galima tik palinkėti naujai verslo įmonei geros sėkmės!

Apiplėšė Kybarto krautuvę

Vladas Kybartas, 142 ir 132 James St. N. Hamiltone, turi 2 mėsos ir maisto prekių parduotuves, kurių viena šiomis dienomis nakties metu nežinomų vagių buvo apiplėšta. Padaryta apie 100 dolerių nuostolių. Keista, kad tokioje judrioje gatvėje, kur ir nakties metu didelis judėjimas gali vagys išpiauti langų stiklus ir padaryti plėšimus?...

Ukrainiečio — lietuvio siuvykla

Jau senai Hamiltone veikia Carlton Clothes Shop, kur siuvami vyrų ir moterų rūbai (281 King Street E.). Dabar dalininku tos įmonės pasidarė ir lietuvis siuvėjas Juozas Kaciukevičius. Krautuvė pilna įvairių medžiagų; praktikuojamas ilgesnis išsimokėjimo laikas. Dirba prityrę meisteriai. —V. D.

Toronto, Ont.

Iš Kanados lietuvių socialdemokratų sąjungos veikimo

Naujai suvažiavimo išrinktas centro komitetas pareigomis taip pasiskirstė: A. Frenzelis — pirmininkas, A. Kažemėkaitis — pirm. pavad., V. Dagilis — sekretorius, J. Novog-Novogrodskas — iždininkas, K. Lukoševičius ir J. Stonkus — komiteto nariai.

Centro komitetas pirmajame savo posėdy apsvarstė visą eilę klausimų ir nutarė imtis praktiškų žygių socialdemokratinei veiklai pagyvinti.

Kartu kviečia ir visus sąjungos narius sukrusti, kad visi bendromis pastangomis įgyvendintume suvažiavimo nutarimus.

A. K.

Tremtiniams rūbai labai reikalingi

Pasibaigus didžiajai tremtinių emigracijai, Europoje liko apie 10,000 vargingų lietuvių, kurie reikalingi pastovios paramos. Praeitų metų praktika parodė, kad likusiems lietuviams aprengti Balfas turi kasmet surinkti ir jiems nusiųsti bent 100,000 svarų rūbų ir avalynės. Ligi šiol mūsų dosnios visuomenės dėka Balfas kasmet įstengdavo tokį kiekį nusiųsti ir padalinti tremtiniams.

Atėjus rudeniui, rūbų ir avalynės problema vėl pasidaro itin aktuali. Todėl Balfas vėl stengsis surinkti kuo daugiau įvairios aprangos ir tuo būdu bent kiek palengvinti Europoje likusių lietuvių medžiaginį skurdą.

Amerikos valdžia, suprasdama, kaip labai užjūryje likusiems lietuviams yra reikalinga apranga, ir įvertindama Balfo bei kitų šalpos organizacijų darbą, ir toliau sutiko padengti visas aprangos siuntų jūros transporto išlaidas.

Balfo Centro Valdyba nuoširdžiai kviečia visus Balfo skyrius, lietuviškas parapijas, organizacijas ir plačiąją visuomenę organizuoti rūbų ir avalynės vajus ir pavienius asmenis siųsti aprangą Balfo Centrui, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York.

Siunčiant vartotus rūbus ir avalynę, reikia pažymėti "Used clothing — for charitable purposes only". Tada ir pats persiuntimas pigiau kainuoja ir siuntos pristatomos tiesiai į Balfo sandėlį.

Taip pat Balfo Centro Valdyba maloniai prašo skyrius, parapijas ir organizacijas padengti rūbų persiuntimo į Balfo sandėlį išlaidas, nes tam reikalui neturima lėšų.

Taigi, nelaukime žiemos šalčių, o kuo greičiau organizuokime rūbų ir avalynės rinkliavas, kad apranga laiku pasiektų nelaimingusius mūsų tautiečius.

Brooklyn, 1954.9.20

Balfo Centro Valdyba

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
SHELL BENZINAS
5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533
Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Įmonė įrengta pavyzdingai su paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais. Prityrę ir sąžiningi mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Įmonėje dirba ir patys savininkai.
Įmonės savininkai: A. ADOMĖNAS, V. KOŽICA ir V. PAALKSNIS

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU
APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS
DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI
* * *
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj
TURTAS - - - - - $46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $3,700,000.00
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS
MATTRESSES
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.
Lengvi išmokėjimai. sekmadieniais jokių taksų.
FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASSN
INSURED UP TO $10,000
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

SMASHING PRICE REDUCTIONS
on ALL New 1954
PHILCO
REFRIGERATORS
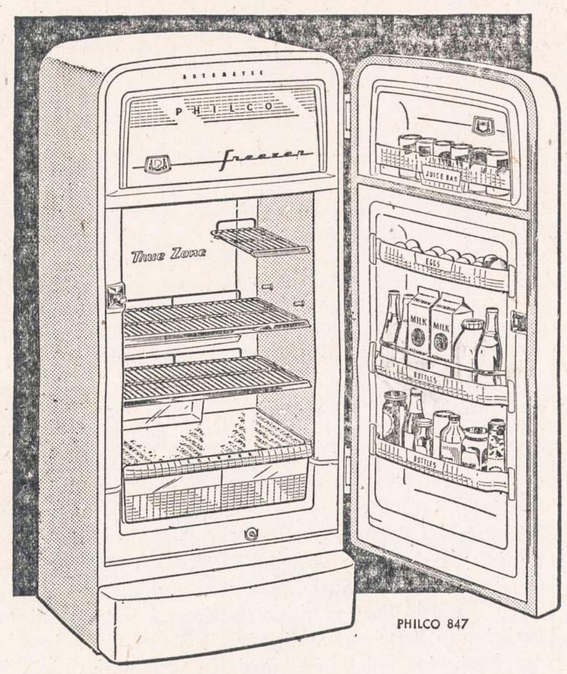
PHILCO 847
Come in now for new record-low prices on all the advance engineered 1954 Philco Refrigerators . . . up to $140.00 less than last year's lowest price automatic for a new fully automatic Philco . . . now at the price of a 7, world's finest 8 cu. ft. model with famous Philco Dairy Bar . . . brand new 1954 Philco Refrigerators, not last year's outdated models, now for as little as $189.95.
NOW UP TO $140 LESS than last year's lowest price Philco Automatic
NOW LESS THAN $2.50 A WEEK for this Fully Automatic Philco
World's Most Automatic Refrigerator
No dials to set. No defrosting. Never too moist or dry in any season. It's air conditioned to keep foods fresher than ever before. Big 1.2 cu. ft. freezer. Storage door with removable shelves. Philco automatic refrigerators in all sizes up to 12.4 cu. ft. at huge savings . . . as much as $140.00 less than last year's lowest price automatic model.
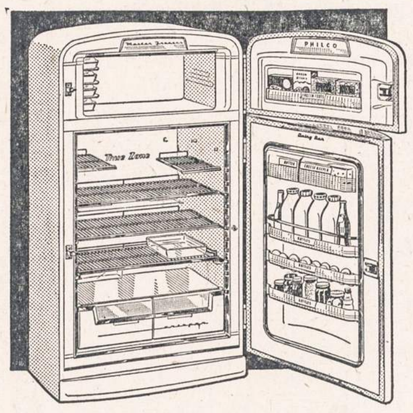
2-Door "Golden Automatic"! Big Freezer!
Luxurious 2-door refrigerator . . . exclusive Philco fully automatic performance . . . it *thinks for itself*. 2½ cu. ft. Master Freezer. Dairy Bar. Pull-Out Adjustable Shelf. 12.4 cu. ft. Philco 1248.
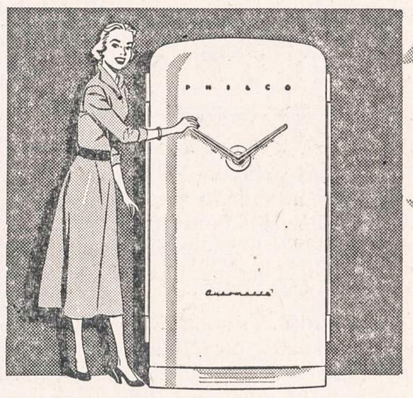
Same Door Opens Right and Opens Left!
World's first refrigerator with 2-way door! Opens to left or right. Saves hundreds of steps a day! So automatic it *thinks for itself* . . . no dials, no defrosting. It's air conditioned! Philco 1149.
Exclusive 2-Way Door OPENS FROM EITHER SIDE
12 New Philco Refrigerators—up to 12.4 cu. ft.—as low as $189.95
PHILCO 742
SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE
2647 W. 51st ST. HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kainą:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams $9.00
Pusei metų $5.00
Trims mėnesiams $2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų $5.50
Tmis mėnesiams $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Už Vokietijos Apginklavimą

Britų Darbo partijos suvažiavimas, susirinkęs Scarborough mieste, dauguma balsų pareiškė pritarimą pirmininko Attlee pasiūlymui, kad Vokietijai būtų leista apsiginkluoti. Bet ta dauguma yra labai menka, tik 248,000 iš 6,292,000 visų paduotų balsų. Britų partijos suvažiavime delegatai paduoda tiek balsų, kiek narių turi jų atstovaujamos organizacijos. Buv. premjerą Attlee remia stambiosios darbininkų unijos, kurių balsais jisai ir sumušė kairiasparnio Bevano vadovaujamą opoziciją.

Kairioji opozicija siūlė rezoliuciją, visiškai draudžiančią Vokietijai ginkluotis. Ji buvo atmesta 3,281,000 balsų prieš 2,910,000.

Iš to matyt, kad pozicijos ir opozicijos jėgos Darbo partijoje yra beveik lygios. Anksčiau Vykdomosios Tarybos šalininkų pusėje buvo žymiai didesnė dauguma. Aneurin Bevano kairioji frakcija per paskutinius kelis mėnesius smarkiai paaugo.

Dėl to yra kaltas neaiškus paties Attlee nusistatymas. Jisai keliavo į Sovietų Sąjungą ir Kiniją ir iš savo kelionės siuntė pranešimus, kaip gražiai ir draugiškai jį ir jo delegacijos narius priėmė ir vaišino Maskva ir Peipingas. Atidarydamas Scarborough suvažiavimą, Attlee pasakė kalbą, įtikinėdamas delegatus, kad su Rusijos bolševikais reikią turėti glaudesnius santykius ir kad Kinijos komunistų režimas privaląs būti priimtas į Jungtinių Tautų organizaciją. Jisai sakė, kad Formoza turinti būt atiduota Kinijos komunistų valdžiai, o tautinės Kinijos vadą Chiang Kai-sheką reikią ištremti į kokią saugią vietą.

Kai Darbo partijos pirmininkas šitaip kalba apie Rusijos ir Kinijos komunistus, tai jisai griauja savo pasiūlymą, kad Vokietija turinti būt apginkluota. Kam jai ginkluotis, jei britai tiki, kad visus ginčus su Maskva ir Peipingu galima bus išspręsti taikingu keliu! Reikia stebėtis, kad po tos darbiečių propagandos kelionės į Kiniją ir po Attlee kalbos suvažiavimas vis dėlto pasisakė už Vokietijos apginklavimą.

McCarthy Gavo Vėjo

Specialus komitetas iš šešių senatorių, trijų republikonų ir trijų demokratų, ištyręs skundus prieš sen. McCarthy, paskelbė savo raportą, kuriuo rekomenduojama pareikšti Wisconsino jaunesniajam senatoriui viešą papeikimą (censure) dviem kaltinimo punktais: dėl senato komiteto paniekinimo ir dėl armijos generolo įžeidimo. Be to, komiteto raportas aštriai bara McCarthy dėl ištisos eilės kitų jo elgesių.

Raportas buvo vienbalsiai priimtas visų komiteto narių. Jo pasiūlymams apsvarstyti bus sušaukta senato sesija lapkričio 8 d., t.y. šešioms dienoms praėjus po kongreso rinkimų.

McCarthy žada kovoti ir gintis, kad senatas nepareikštų jam papeikimo. Bet jau raporto paskelbimas reiškia jam didelį moralinį smūgį. Jisai neteko paramos net ir savo partijoje.

APŽVALGA

BUS APKLAUSINĖJIMAI WILKES-BARRE

JAV kongresinis komitetas komunizmo agresijai tyrinėti, kurio pirmininkas yra atstovas Charles J. Kersten (rep. iš Wisconsino), rugsėjo 30 d. ir spalio 1 d. šauks liudininkus į Wilkes-Barre, Pa., ir juos apklausinės teismo rūmuose (Court House). Šiems apklausinėjimams vadovaus komiteto pirmininko įgaliotas atstovas Edward J. Bonin, iš Hazleton, Pa.

Numatoma išklausyti apie 20 liūdininkų, daugiausia lietuvių. Jų parodymai bus papildyti kitų liūdininkų rašytais pareiškimais ir dokumentine medžiaga, kurios didelius kiekius yra surinkusi Amerikos Lietuvių Taryba.

ALT narys Vincas T. Kvetkas ir kiti lietuvių veikėjai Pennsylvanijos kietųjų anglių srityje nutarė pagerbti Kersteno komiteto narius bei jo teknikinio štabo pareigūnus, surengdami jiems rugsėjo 30 d. vakarienę Amerikos Legiono Kingstono posto 395 patalpose (389 Wyoming Ave., Kingston, Pa.).

Komitetas komunistų agresijai ištirti, paprastai žinomas kaip Kersteno Komitetas, tyrinėja faktus ir aplinkybes, liečiančias pavergimą Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų tautų, patekusių į bolševizmo jungą.

Vasarą jisai buvo išvykęs į Europą ir darė liudininkų apklausinėjimus Londone, Miunchene ir Berlyne. Sugrįžęs į Jungtines Valstybes, komitetas šaukė liudininkus, daugiausia Vengrijos piliečius, Washingtone (D. C.), New Yorke ir Clevelande. Po to komitetas vėl turėjo posėdį New Yorke ir apklausinėjo liudininkus išimtinai žydus.

Viešos komiteto sesijos Wilkes-Barre'je, tur būt, bus kolkas paskutinės, nes artinasi kongreso rinkimų laikas ir komiteto nariams rūpi susitikti su balsuotojais savo apygardose. Dėl šitos priežasties komitetas apleido tuo tarpu Hartford, Conn., kur buvo planuojamas liūdininkų apklausinėjimas apie rugsėjo pabaigą.

Visi komiteto nariai kandidatuoja į kongresą. Nežinia, kaip jiems pasiseks lapkričio 2 d. Kai kurie gali pralaimėti. Jei demokratai gautų daugumą atstovų bute, tai jie pasiimtų visas pirmininkų vietas komitetuose. Tačiau dabartinio komiteto įgaliojimai nepasibaigia iki gruodžio 31 d. Po rinkimų jisai galėtų padaryti dar keletą liudininkų apklausinėjimų. Bet svarbiausias jo uždavinys bus paruošti kongresui raportą iš savo atlikto darbo.

MICHAIL BORODIN-BERG

"New York Times" korespondentas Harrison E. Salisbury, neseniai sugrįžęs iš Maskvos, kur jisai praleido penkerius metus, rašo, kad po Stalino mirties naujieji SSRS valdovai paleido iš kalėjimų arba koncentracijos stovyklų dalį senųjų bolševikų, kuriuos buvo nubaudęs Stalinas. Malenkovo vyriausybė kai kuriuos jų net apdovanojo ordinais ir pasodino į aukštas vietas Maskvoje, norėdama tuo būdu parodyti, kad staliniška teroro gadynė pasibaigė.

Bet iš senųjų bolševikų, užsitraukusių mirusiojo diktatoriaus rūstybę, nedaug beliko gyvų. Šimtai, gal net tūkstančiai jų, žuvo, nesulaukę jo mirties. Tame skaičiuje yra ir *Michail Borodin.*

Šis senas bolševikas savo laiku buvo labai išgarsėjęs Kinijoje, kaip revoliucinės kinų vyriausybės patarėjas.

Į Kiniją Borodiną pasiuntė 1920-aisiais metais Kominternas (Komunistų Internacionalas). Jam buvo pavesta "prižiūrėti" kinų komunistų partiją, kuri tada dalyvavo Kuomintange, tautinėje kinų partijoje. Vyriausias jos vadas buvo (ir tebėra) Chiang Kai-shek. Borodinui vadovaujant, komunistų partija sustiprėjo ir kėsinosi paimti savo kontrolėn Kuomintangą. Kai jai tatai nepavyko, ji pasitraukė iš Kuomintango ir bandė pietinės Kinijos didmiestyje Kantone padaryti ginkluotą perversmą. Bet Chiang Kai-shekas komunistų sukilimą sutriuškino ir daugeliui jų vadų nukapojo galvas. Michail Borodin paspruko į Maskvą.

Tačiau ir toliau jisai, kaip Kinijos ekspertas, turėjo svarbų balsą Kominterne. Kremlius klausė jo patarimų, diriguodamas komunistų sąjūdžiui Kinijoje.

Bet 1949 metais jisai dingo, ir tik apie pabaigą 1952 m. buvo paskelbtas Kinijos komunistų spaudoje pranešimas, kad Borodinas mirė. Kur jisai buvo pes trejus su viršum metus, ta spauda nepaaiškino.

Korespondentas Salisbury sako, kad Borodinas baigė savo gyvenimą sunkiųjų darbų stovykloje Tolimuosee Rytuose.

Borodinas Chicagoje

Maždaug prieš 40 metų Michail Borodin gyveno Chicagoje. Iš kur jisai čia atsirado, nežinia. Bet pirmojo pasaulinio karo metu jisai Chicagos šiaurvakarinėje dalyje įsteigė "progresyvią mokyklą" rusams. Po 1917 m. vasario-kovo revoliucijos, kai rusų kolonijoje prasidėjo smarkus bruzdėjimas, tos mokyklos patalpose beveik kiekvieną vakarą įvykdavo kokio komiteto susirinkimas.

Mokyklos vedėjo pravardė tada buvo *Berg.* Rašančiam šiuos žodžius teko nekartą su juo susitikti ir pasikalbėti.

Berg buvo visai nepanašus į užkietėjusį bolševiką. Iš tikrųjų jisai niekad nesisakė esąs bolševizmo šalininkas, buvo šnekus ir mandagus; darė įspūdį kultūringo ruso inteligento. Ar jisai buvo žydų, ar vokiečių kilmės, sunku pasakyti, bet nebuvo velikorosas.

Jo Progresyvioje mokykloje buvo keli įvairių organizacijų atstovų susirinkimai 1917 m. pabaigoje ir 1918 m. pradžioje, besirengiant paminėti "Kruvinąjį Sekmadienį". Kaip žinia, 1905 m. sausio 9 d. (arba sausio 22 d., pagal Vakarų kalendorių), sekmadienį, darbininkų delegacija, vedama popo Gapono, ėjo prie Žieminių Rūmų Peterburge pas carą Nikalojų Antrąjį su tikslu įteikti jam prašymą, kad jisai pagerintų jų vargingą būvį. Nors darbininkai ėjo ramiai, lydimi milžiniškos procesijos, kuri giedojo šventas giesmes ir nešė ikonas, bet caro kariuomenė pasitiko juos šūviais. Daug darbininkų buvo užmušta ir sužeista.

Šito kruvino įvykio minėjimai būdavo rengiami Rusijos išeivių kasmet daugelyje Amerikos miestų. Taigi ir Chicagoje, besiartinant 1918 m. sausio devintajai, buvo tariamasi paminėti Kruvinąjį Sekmadienį. Juo labiau norėta padaryti šitą parengimą įspūdingą, kad Rusijoje jau buvo išrinktas *Steigiamasis Seimas,* kurio pirmoji sesija turėjo prasidėti sausio 8 ar 9 d. Susirinkimo buvo paruošta rezoliucija, sveikinanti Rusijos liaudį, pirmą kartą tos valstybės istorijoje išsirinkusią demokratiniu būdu savo parlamentą.

Kai kurie rengimo komiteto posėdžiai įvyko aukščiau paminėtoje Bergo Progresyvioje Mokykloje. Komitetas prašė "Naujienų" redaktorių pasakyti pagrindinę kalbą. Jisai sutiko ir kalbą pasakė.

Bet publikai susirinkus į didelę salę, spaudoje pasirodė telegramos iš Petrogrado, kad bolševikai Rusijos Steigiamąjį Seimą išvaikė!

Bergas, Progresyvios mokyklos vedėjas, laikėsi nuošaliai, matyt, nežinodamas, kaip elgtis. Net ir bolševikų simpatizatoriai sumišo, išgirdę, kad Lenino valdžia panaudojo ginkluotą jėgą prieš Rusijos žmonių išrinktus atstovus.

Netrukus po to mitingo, buvo girdėt, kad Bergo mokykla užsidarė, o jisai išvažiavo į Rusiją.

Keliems metams praėjus, Amerikos korespondentų pranešimuose iš Tolimųjų Rytų dažnai buvo minimas "Michail Borodin", kuris asmuo, įgijęs nepaprastai didelę įtaką Kinijoje. Ilgainiui paaiškėjo, kad tai buvęs chicagietis Berg. Nesinorėjo tikėti, kad tas šnekus inteligentas, mokęs suaugusius rusus Chicagos "north-side'je" kalbos ir aritmetikos, galėjo virsti vyriausiu bolševizmo apaštalu kinų žemėje!

Bet Stalinas jį pagaliau "sulikvidavo". Kaip ir už ką, apie tai smulkiau pasakoja "N. Y. Times" korespondentas.

Lenkų vandens keliai sujungiami su sovietiniais

Vokiečių "Volksbote" žiniomis, lenkų komunistinė vyriausybė nori savo svarbiausias sritis kanalais sujungti į tam tikrą vandens kelių sistemą, kuria galėtų praplaukti liki tūkstančio tonų dydžio laivai. Tas vandens kelių žiedas užplanuotas realizuoti 1955 metais ir apims 1.670 km, bet greičiausiai dėl medžiagų stokos negalės būti laiku įvykdytas. Tam tikslui skirta 75.000 darbininkų, 1.000 inžinierių ir 3.000 technikų.

Planą paruošti buvo dar 1948 m. pavesta lenkų inžinieriui T. Borowy. Juo numatoma Oderį sujungti su Vysla, pravesti kanalizaciją ir reguliuoti Bugą, taip pat vandens keliais sujungti Varšuvą su lenkų valdoma pietine Rytprūsių dalimi vad. Narevo — Priegliaus kanalu. Šį kanalą pravesti pareiškė pageidavimą Sovietai, kuriems yra labai patogu palaikyti vandens keliais susisiekimą tarp Dniepro ir Priegliaus per Bugą ir Narevą.

Dėl Oderio sujungimo kanalais su Dunojum Vakarų spaudoje pasirodė visa eilė prieštaraujančių pranešimų. "Volksbote" rašo, kad šiam reikalui galutinį planą paruošė ne lenkų ar čekų specialistai, bet Volgos — Dono kanalo statytojas Sovietų inžinierius S. J. Žukas. Šis kanalas prisidėtų prie Koselio. Jį tiktai įvykdyti buvo pavesta lenkams ir čekoslovakams. Šiam kanalui pravesti buvo skirta 7.000 lenkų ir čekoslovakų politinių kalinių. (Elta).

Studijas pradedantiems

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV aplinkraštis

Vasaros atostogos jau baigėsi. Ir vėl triūsiame kolegijų bei universitetų klasėse bei bibliotekose. Daugeliui tai yra studijų pati pradžia. Į juos šiuo raštu ir kreipiamės.

Lietuvių Studentų Sąjunga Amerikoje buvo įkurta, prieš trejus metus, vienam pagrindiniam tikslui: suburti visus lietuvius studentus į vienetą, kuriame bendrai veikdami ir dalyvaudami, jie galėtų ugdyti ir brandinti savo tautiškąjį charakterį. Šiam tikslui atsiekti Sąjunga imasi įvairių priemonių — rengia suvažiavimus, studijų dienas, leidžia lietuviškus leidinius, skyriuose organizuoja paskaitas, diskusijas, meno vakarus ir t. t. Visiems, kurie nuoširdžiai dalyvauja, Sąjunga duoda gausių progų auklėtis lietuviškoje dvasioje ir kultūroje.

Šalia šio pirminio ir pagrindinio tikslo, Sąjunga dar rūpinasi lietuvių studento bei Lietuvos reikalo reprezentacija svetimuosiuose, bei organizuoja paramą savo nariam, reikalingiems pašalpos. Lapkričio mėnesį rengiamas ypatingai plataus masto vajus, turėsiąs sutelkti pakankamai lėšų padėti bent tiems, kurie be paramos negalėtų studijų tęsti arba pradėti.

Sąjunga šiuo metu yra išaugusi į 600 narių vienetą, su keliolika skyrių didesniuose miestuose. Tai demokratinė organizacija, kasmet korespondenciniu būdu renkanti centro organus, priimanti kiekvieną aukštojoje mokykloje studijuojantį **lietuvį studentą.**

Į šią organizaciją — Lietuvių Studentų Sąjungą JAV — ir norime visus studijas pradedančius kviesti. Taip pat jaučiame pareigą raginti tėvus, kad skatintų naujuosius studentus stoti į šią Sąjungą. Ji dirba **Lietuvos ateities labui,** o Lietuvos ateitis juk rūpi kiekvienam tikram lietuviui.

Sąjungon registruotis galima per skyrių valdybas (kur tokie skyriai yra) arba tiesiog pas Centro Valdybos sekretorę kol. Reginą Rauchaitę, 6637 S. Rockwell St., Chicago 29, Ill., pranešant jai savo pavardę, vardą, adresą, gimimo datą bei vietą, baigtąją gimnaziją, kolegiją kurion priimtas,-a, ir pasirinktą pagrindinę studijų šaką.

Metinis nario mokestis — 1 doleris, siunčiamas Centro Valdybos iždininkui kol. Arvydui Barzdukui, 7509 Lawnview Ave., Cleveland 3, Ohio. Tik mokestį užsimokėjęs studentas yra tikras Sąjungos narys, turįs balsavimo teisę ir visas kitas privilegijas.

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Centro Valdyba

ANDRIUS MIRONAS

CHICAGO - LOS ANGELES

KELIONĖS AUTOMOBILIU ĮSPŪDŽIAI

15. *(Tęsinys)*

St. Kalvaitis dirba vienoje muzikos konservatorijoje, kuri vien tik Los Angeles apylinkėse turi keletą skyrių. Todėl St. Kalvaitis dėsto net keturiose studijose jaunuoliams-ėms pianino pamokas. Jis yra vienas iš 20-ties lektorių. Dirba 4-6 val. per dieną. Užmokesnis labai geras. Tik reikia nuolat važinėti iš vienos studijos į kitą — tai į San Pedro, tai į Santa Monica, tai į Long Beach.

Konservatorijoje mokosi įvairių tautybių mokiniai. St. Kalvaitis savo mokinių tarpe turi japonų, ispanų, portugalų, meksikiečių, amerikiečių ir t.t. Gaudamas savaitinę algą nuo pamokų skaičiaus, stengiasi turėti daugiau mokinių, taigi, ir pamokų.

Muzikos mokytojai, sako p. Kalvaitis, tarpusavy bendrauja, bičiuliuojasi ir savo profesijos reikalais šaukia susirinkimus, aptardami darbo metodus ir t.t.

St. Kalvaitis pasakojo, kad pradžioje jis stengėsi pritaikyti europinį metodą, užduodamas mokiniui išmokti tam tikrą etiudą. Jei mokinys neišmokdavo arba nepakankamai išmokdavo, jis jį smarkiai subardavo. Tačiau lektorių dekanas davė jam pastabą, jog jis negerai daras ir pabrėžė, kad mokiniai nėra vien tik jo mokiniai, o pirmoje eilėje mokyklos "kostumeriai"... Todėl Kalvaitis turėjęs prisitaikyti prie amerikiečių mokymo metodų, nebekreipdamas dėmesio į mokinio uolumą...

Kadangi St. Kalvaičiui tenka daug važinėti, jis turėjo įsigyti mašiną, kuria dabar ir važinėja. Teko ir mums jo ševroletu pavažinėti.

Bendrai, gyvenimu Kalifornijoje p.p. Kalvaičiai labai patenkinti. Kaip anksčiau Čikagoje jie beveik vargo, tai dabar gyvena visai gerai. Stasys dabar gerai atrodo. Anksčiau kiek pablyškęs, dabar turi ružavą, gyvą veido spalvą, visada geroje nuotaikoje. O ponia Marija, atrodo, net atjaunėjo!

Palanga prie Ramiojo Vandenyno

Susipažinus "L. Dienų" redakcijoje su angliškosios dalies redaktorium Milton B. Stark, dažnai užvažiuodavome pas jį ir jo motiną į Santa Monica.

Prie pat vandenyno (tik 1 blokas) tarpe kitų namų stovi kampinis 2 aukštų pastatas, ant kurio užrašyta stambiomis raidėmis: "Palanga". Tai ponios Stark nuosavybė, kur ji turi keliolika butų ir atskirų kambarių atvykstantiems vasarotojams. Atrodo, kad jai biznis eina neblogai.

Pas ponus Starkus buvome užsukę bent tris kartus, vykdami ar grįždami iš pajūrio.

Ponia Stark puikiai literatūriškai kalba gimtąją kalbą, kurios mokėjimą perdavė savo sūnui Miltonui. O šis kalbos mokėjimą išnaudoja labai naudingai, versdamas į anglų kalbą mūsų rašytojų kūrinius. Jau skaitėme spaudoje, jog Milton Stark išvertė Vinco Ramono "Kryžius" ir Jazmino "The Kiss in the Dark".

Miltonas turi gausią knygų biblioteką ir patefono plokštelių rinkinį. Pasirodo, ir motina ir sūnus labai mėgsta muziką. Kadaise Mrs. Stark buvo aktyvi Los Angeles chorų dalyvė. JAV nepriklausomybės šventės proga juodu mus vaišino ne tik gėrimais, bet ir muzika, daugiausia lietuviška, kurios turi daug ir įvairios. Tačiau jiems atrodo dar per maža, todėl prašė mus užsakyti Čikagoje kai kurių naujų ir senų lietuviškų plokštelių.

Daug teko išsikalbėti literatūros temomis. Ypač ponia Stark yra skaičiusi visus mūsų klasikus ir žymesniuosius rašytojus, taigi, pokalbiai buvo itin įdomūs ir malonūs.

M. Stark parodė man "Kryžių" angliškojo teksto prauoštą spaudai rankraštį. Jis skundėsi, jog sunku jam buvę kai kuriuos mūsų kalbos specifinius žodžius ir posakius perduoti anglų kalba. Tačiau posakio ar žodžio nagrinėjimo ir aiškinimo darbe, ieškant artimesnio anglų kalboje posakio, daug padėjo jo motina.

Išvykdami pažadėjome su šia malonia šeima susirašinėti.

Vadinamasis "žemės rojus"

Daug kas iš pažįstamų Čikagoje prašė būnant Kalifornijoje būtinai nuvažiuoti į vadinamą "žemės rojų", Yucaipos slėnį, apie kurį daug rašė p. Mason "Naujienose". Būdami Los Angeles, susipažinome (beperduodant linkėjimų nuo čikagiškių) su p.p. Valiukevičiais, kurie vos prieš porą mėnesių buvo iš Čikagos persikėlę į Los Angeles. Jie taip pat domėjosi tuo kampeliu, bet neturėdami automobilio, neturėjo progos ten nuvykti, nes iki Yucaipos yra virš 70 mylių atstumo. Pasiūliau jiems mūsų automobiliu padaryti bendrą ekskursiją, su kuo jie noriai sutiko.

Taigi, vieną gražią dieną dvi poros iškeliavo ieškoti "žemės rojaus". Iš p. L. Valiuko buvau gavęs kelis vietinių lietuvių adresus, taigi, leidomės jų ieškoti. Po poros valandų kelionės puikiais keliais, pasiekėm Redlands. Tai gana didelis miestas. Tuoj už jo radome (važiuojant 70-99 keliu) rodyklę į Yucaipos miestelį.

Yucaipos miestelis yra tarp neaukštų kalnų slėnyje, kuris yra pakankamas sutalpinti ir didesnį miestą. Jau apylinkėse pamatėme ištisus sodus vaisinių medžių, atskirtus tvoromis nuo kito savininko medžių. Pačiame miestely nemažai krautuvių, biznio įstaigų. Tačiau niekur nematėme jokio fabriko ar dirbtuvių. Tik centrinė gatvė turi mažiau medžių, o šoninės avenue yra ištisi sodai, kuriuose toliau nuo gatvės skendi atskiri namukai.

Panašioj gatvėj suradome ir Antano Janušausko namą. Tai visai naujas ir labai gražus vienai šeimai gyventi vienaaukštis namelis.

Iš automobilio išlipau vienas ir paskambinau prie durų. Duris atidarė akiniuotas pusamžis vyras, kuris pasirodė pats šeimininkas. Kai prisistačiau ir trumpai apibūdinau atsilankymo tikslą, jis prašė mus visus užeiti į vidų. Čia pat ir jo žmona: gyva ir kalbi moteris.

Janušauskai čia tik vienus metus tegyvena, atseit, yra dar naujakuriai, bet jau pakankamai susipažinę su šios vietovės gyvenimo sąlygomis. Namą su sklypu 180x 84 žemės, su garažu, tik pastatytą, įsigijo už $11,000. Turi visus patogumus, sodą, daržą.

KURS "SVETIMŠALIŲ LEGIONĄ"?

Sumažėjus viltims suvesti V. Europos tautas į vieną pajėgią gynybos bendruomenę, amerikiečiai, vokiečių spaudos žiniomis, tuo atveju, jei prancūzai sukliudytų Vokietiją įtraukti į Atlanto paktą, yra pasiryžę kurti "užsienio legioną". Toks legionas sudarytų esminę amerikiečių armijos dalį. Į jį būtų priimami sveiki užsieniečiai 18—35 m., kurie galėtų užimti puskarininkių ir žemesniųjų karininkų vietas. Visi aukštieji karininkai būtų amerikiečiai. Stojantieji į legioną turėtų sudaryti sutartis ištarnauti bent 5 metus ir ligi 10 tarnybos metų gautų pusę to atlyginimo, kuris išmokamas reguliariems JAV kariams. Po 10 tarnybos metų legioninkai galėtų gauti Amerikos pilietybę ir tuo pačiu teisę į visą atlyginimą. Tokie daliniai numatyti sudaryti iš atskirų Europos ir Azijos tautų.

Baigus karą Indokinijoje, kaip nurodo visa eilė Europos laikraščių, dabar šaltojo karo pirmuoju lauku vėl tampa Europa, o pirmoje eilėje — Vokietija. Drauge intensyvėja varžybos dėl Europos gynybos bendruomenės sukūrimo ir jos galutinio apipavidalinimo. Vokiečių "Christ und Welt" žiniomis (Nr. 27/54), prancūzų Paryžiuje leidžiamas "Nouveau Jour" paskelbė daugiau duomenų apie projektuojamą "Europos legioną". Esą, NATO buvo paruošęs 30 puslapių memorandumą, kuriame įrodinėjamas reikalas NATO pajėgas suskirstyti į "intervencinę armiją" ir "teritorines armijas". "Intervencinė armija" būtų sudaryta iš tikrų kareivių, turinčių tarnauti 7 metus, kurie būtų suskirstyti pulkais, ginkluoti pačiais moderniausiais ginklais ir priklausytų tiesiai NATO vadovybei. Tuo tarpu "teritorinės armijos" būtų lengviau ginkluotos ir susidėtų iš trumpiau apmokytų karių. Vokiečių kontingentai galėtų būti įjungti į "Europos legioną", o jei būtų sudaryta tik iš vienų vokiečių teritorinė armija, tai tada intervencinę armiją sudarytų kitos Europos tautos. "Europos legiono" projektą sudarė NATO komitetas, pirmininkautas danų admir. Ouistgardo, ir pateikė jį susipažinti generolams Ridgway ir Gruentheriui. Jį sudarytų 18 motorizuotų divizijų ir 120 aviacijos eskadrilių. Vokiečių įjungimui į Vakarų gynybą ir "Europos legiono" apipavidalinimui esama ir kitokių planų, pvz. Billote planas, sudarytas pagal gen. Weygand'o ir marš. Juino siūlymus, Sir John Slessor planas ir kt. Bet vokiečiai, kaip nurodo "Christ u. Welt", į tokius naujos rūšies "svetimšalių legionus" nenorės dėtis. Jie nori juo greičiau atgauti visišką savarankiškumą ir į tokius "legionus" žiūri labai skeptiškai.

Buv. lenkų karinių dalinių vadas gen. W. Anders (lietuvių spauda skelbia, kad iš tikro tai yra Vladas Andriejauskas, kilęs nuo Tauragės ir caro armijoj tarnavęs Kaune, žaliakalny) pasisako jau dabar už stiprų lenkų legiono sukūrimą Vakaruose. Jis būtų panašus į legioną, koks buvo Italijoje. Iš Lenkijos bolševikai gali sumobilizuoti apie 2 milijonus vyrų, kuriuos, sumaišę su kitais, galėtų mesti į kautynes. (Elta).

BOLŠEVIKINA LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTES

LTSR Ministerių Taryba priėmė nutarimą "respublikinei dainų šventei organizuoti 1955". Šventė skiriama bolševikinės santvarkos įvedimo 15 metų sukakčiai paminėti. Skelbiama, kad ta proga į Vilnių suvažiuos 30,000 dainininkų, šokėjų, muzikantų. Neseniai baigti mėnesį trukę liaudies šokių vadovų kursai, kurie paruošė 88 liaudies šokių vadovus ir instruktorius repertuarui mokyti. Netrukus ruošiama "respublikinė chorvedžių ir orkestrų vadovų konferencija — seminaras". Skelbiama, kad respublikoje esą daugiau kaip 8,500 bolševikinių "meno saviveiklos ratelių, kurių eilėse savo gabumus vysto apie 140,000 darbininkų, tarnautojų, kolūkiečių, moksleivių". Šiemet bolševikinės dainų šventės, kuriose pirmoj eilėj garbinta sovietinė santvarka ir tariamieji bolševikiniai laimėjimai, buvo pravestos 67 rajonuose ir 5 miestuose. Net ir kolūkininkai turėjo dainomis reikšti "džiaugsmą per jėgą" už jų buities suskurdinimą. Pasirodęs ir 500 skudutininkų jungtinis orkestras.

Rugsėjo 2 d. per Vilniaus radiją buvo paskaitytas ilgas pasigyrimas, kurio autorius — vad. "Liaudies kūrybos namų" direkt. Jekelaitis. Šis sovietinis pareigūnas, norėdamas nuslėpti tikrąją dainų švenčių kilmę, stengiasi įtaigoti, esą, masinės dainų šventės tik sovietinamoje Lietuvoje virtusios "gražia tradicija". Atsieit, pavergėjai pirmieji jas pradėjo ruošti. Tuo tarpu lietuvių dainų švenčių tradicija siekia kurkas ankstesnius laikus. Jos buvo ruošiamos Lietuvoje iki pat pastarosios rusų okupacijos.

Nepaprastai didelis skirtumas tarp laisvai ruoštų lietuvių dainų švenčių ir tų, kurias planuoja bolševikai. Direktorius švaistosi dideliais šventėje dalyvausiančių dainininkų, šokėjų ir muzikantų skaičiais. Jam atrodo, kad, suvarius tūkstančius žmonių krūvon ir įsakius "Katiušą" plėšti ar "Tris tankistus" traukti, jau ir bus dainų šventė. Komunistiniu atžvilgiu gal ir taip, nes masės pirmoje eilėje trauks tarybines dainas, taigi, rusiškas, tik lietuvių kalbon išverstas. Tuo tarpu lietuviams, kaip dainininkų tautos atstovams, mėgstantiems savas aukšto meniškumo dainas, tokia dainų šventė atrodys — kaip didelis prekymetis. Jie gerai atsimena laisvai ruoštas dainų šventes. Nors jose nebuvo tokių skaičių dainininkų, kuriuos oficialiai skelbia bolševikai, bet tie, kurie dainavo, priklausė geriems chorams. Jie dainuodavo tikras lietuviškas liaudies dainas bei giesmes ir tokių aukštu meniškumu, jog žavėjo klausytojų minias. Dainos buvo savos, lietuvio širdžiai artimos, kilnios. Dėl to jos gaivino dvasią ir skaidrino nuotaiką. Lietuvių liaudies dainų nepakeis nei tarybinių "katiušų", nei "trijų tankistų" žygiai. Sutarybintos lietuvių dainų šventės rodo tą pačią prievartą, kaip vadinamieji laisvieji sovietiniai rinkimai "deputatų", spalio revoliucijos ir gegužės pirmosios manifestacijos. Visos jos gniaužia asmens laisvę ir siekia žmogų sudaiktinti, paversti jį bolševikinės minios dalimi. Žmogus net savo dainoje negali išvengti okupanto pavergimo. (Elta).

Kaip didėja Sovietų žemės

PIA savo anglų kalba leidžiamam biuleteny Nr. 14/54 skelbia, kad raud. Kinijos komunistai Suijano provinciją šiaurės Kinijoje faktiškai pardavė Sov. Sąjungai.

Oficialiai sakoma, kad minimoji provincija, pagal jos gyventojų "valią", atsiskyrė nuo Kinijos ir prisijungė prie autonominės Vidurinės Mongolijos srities.

Daugiau kaip 80% šios provincijos gyventojų yra kinai ir patys savo noru niekados nebūtų prie Sov. Sąjungos prisijungę. Tačiau Sovietai jos pareikalavo kaip strategiškai svarbios vietos. (Elta)

Paskutinieji kalmukai

Vietos vokiečių spaudoje Müncheno korespondentas Dr. Albert Linsen rašo, kad vieną mažiausių pabėgėlių grupę Bavarijoje sudaro kalmukai, kurie laikytini Džingis Chano palikuonimis. Jie skiriasi nuo europiečių savo paveldimomis rasinėmis savybėmis, bet jų mažamečiai stovyklose gyveną ir mokyklas belanką vaikai jau kalba vokiškai ir dėvi vietos drabužius.

Kai Rusijos carienė Katrina užvaldė Volgos ir Dono žemupių sritis, apie 200,000 ten gyvenančių mongolų raitelių 1771 m. grįžo į senąją savo tėvynę Mongoliją. Bet nedidelis jų kiekis liko gyventi pietų Rusijoje. Jie priėmė kalmukų vardą, kuris reiškia "tautos likutį".

Pietų Rusijoje likę kalmukai carų buvo išskirtinai proteguojami. Už jų pasižymėjimą kovose su Napoleono armijomis carai atleido juos nuo mokesčių. Spalio revoliucijoje kalmukai ištikimai kovojo baltagvardiečių pusėje ir didelė jų dalis žuvo.

Šiandien Bavarijoje gyvena 250 kalmukų pabėgėlių. Jų vaikai lanko vokiškas mokyklas. Tam tikrų sunkumų susidaro su tikybos mokymu, nes vienintelis budistų dvasiškis, kuris dar gali Tibeto kalba skaityti, jau turi 70 metų ir yra praradęs klausą.

1951 m. apie 600 kalmukų iš Vokietijos emigravo į JAV. Dauguma jų dirba Pennsylvanijos ir New Jersey pramonėje. Viena gausesnė jų grupė nusipirko netoli Philadelphijos didoką žemės plotą, kuriame kuriasi kalmukų kaimas "Saulės Spindulys".

Neseniai kalmukų delegaciją priėmė JAV valstybės sekretorius Dulles. Kalmukai stengiasi savo skriaudas iškelti Jungtinėse Tautose ir apkaltinti Sovietų Sąjungą jų persekiojimu.

Anglų kalbos pamokos

Diena ir vakare
AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLOJE
816 West 33rd Place
CHICAGO 8, ILL.

MAYWOOD CAR WASH—$1.50
(No extra charge for white-walls)
2 Conveyors for fast, efficient service
(No brushes used on car finish)
Polishing - Waxing. Reasonable Rates
Open daily 8 a. m. to 5 p. m.
Sundays 8 a. m. to 2:30 p. m.
20th and St. Charles Road
Maywood, Ill. FIllmore 3-0099

AGRICULTURAL ENGINEER
National Food Processor

Renowned for its progressive thinking in agriculture, needs an agricultural or mechanical engineer who is qualified in development and design work on soil tillage, fertilizing, planting and harvesting equipment.

To assist with the maintenance, improvement, management and operation of field machine fleets.

An outstanding opportunity with an exeptional future.

Excellent employee benefits.
Preferred age 24—30.
Contact James Maetzold
GREEN GIANT COMPANY
Le Sueur, Minn. Phone 670

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-angliška žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

*Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja $10,000,000. Kiekvienos nelaimės metu jūs užmokate savo dalį. Padėkite sumažinti tą milžinišką sumą, įstojant į "Crusade for Traffic Safety".

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1954 m. Valdybos:

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. St. Jakobs, 2050 W. Pierce Ave., telef. HU 6-0324; vicepirm. J. P. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; nut. rašt. A. Walskis, 3259 W. Pierce Ave., tel. AL 2-0239; fin. rašt. John Radišauskas, 2019 W. Pierce Ave.; kasininkas John Draugelis, 1701 N. Pulaski Rd., tel. DI 2-5117; kasos rašt. John Raila, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; kasos glob. S. Vaškelis, 3308 Evergreen Ave.; maršalka K. Vikanis, 2938 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1937. Susirinkimai įvyksta 1-mą kiekvieno mėnesio ketvirtadienį svetainėje 3600 W. North Ave., Chicago, Ill.

DRAUGYSTĖ SUSIVIENIJIMO BROLIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. A. Zalagėnas, 129th ir State Rd., Lemont, Ill.; vicepirm. A. Barcius, 3014 W. 40th St.; fin. rašt. G. Jakubauskas, 3242 So. Emerald Ave.; nut. rašt. W. Pankauskas, 1820 Canalport Ave., tel. CA 6-5388; kasierius S. Tarkauskas, 1927 So. May St.; kontr. rašt. W. Vinclovas, 3362 So. Lowe Ave.; kasos globėjai: Slausgalvienė ir Sinkevičienė. Susirinkimai laikomi kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apveizdos parapijos svetainėje.

ZARASISKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 S. 50th Ct., Cicero, tel. OL 2-0312; vicepirm. Juozas Užundenis, 6753 So. Maplewood Ave., Chicago, tel. PR 6-4710; nut. rašt. Pranas Zalieckа, 5347 So. Bishop St., Chicago; fin. rašt. Justinas Yuškėnas, 2547 W. 45th St., Chicago, tel. LA 3-8314; iždin. Rapolas Puslis, 6752 S. Campbell Ave., Chicago, tel. PR 6-7045.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Steponas Narkis pirm., 4353 So. Talman Ave., telef.: VI 7-1279; Juozas Baličias vicepirm., 4047 S. Maplewood Ave., VI 7-4094; Nellie Wilcop nut. rašt., 4443 So. Rockwell St., tel. YArds 7-4472; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Adela Burba iždin., 6328 S. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165; Bernice Žemgulis kontr. rašt., 2535 W. 42nd St., tel VI 7-2879; Kastancija Juška maršalka, 4443 So. Rockwell Street; Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street, Chicago, Ill.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1954 M.: Pirm. Petras Kurzikauskas, 10634 So. Indiana Ave., tel. PU 5-0074; vicepirm. Juzė Klonienė, 8858 So. Cottage Grove Ave.; protokolo rašt. Petras Kučinskas, 5 W. 112th Pl., tel. PU 5-8099; fin. rašt. ir organ Albinas Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave, tel. WA 8-0865; iždininkas Petras Snarskis, 610 E. 88th Street, tel. TR 4-9291; iždo glob. Magdė Bartulienė, 627 E. 89th Place, tel. VI 6-3337; Marė Simonelienė, 716 E. 92nd Place; maršalka Jonas Bolišauskas, 515 E. 91st Place; dakt.-kvotėjas Dr. J. Makaras, 11750 So. Parnell Ave., tel. PU 5-8277. Susirinkimai šaukiami Palmer Park svetainėje, 90th St. ir St. Lawrence kiekvieno mėnesio 1-mą penktad.

LIETUVOS ŪKININKO DRAUGIJOS VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Anthony Valonis, 5671 S. Normal Blvd., tel. WE 6-0211; vicepirm Juozas Žurkauskas, 1957 W. 23rd St., tel. VI 7-7469; vicepirm. Elzb. Dambro, 56 E. 101st St.; nut. rašt. A. Linkus, 2315 So. Oakley Ave.; turto raštininkė Adelė Joslin, 4094 Archer Ave., tel. VI 7-0553; kontr. rašt. S. Žičkus, 2243 So. Bell Ave.; kontr. rašt. John Žurkauskas, 2214 W. 23rd St.; iždo glob. Alex Joslin, 4094 Archer Ave.; iždin. Vincas Duoba, 2328 W. 23rd St.; teisėjas Kazimieras Davis, 5648 So. Bishop St. maršalka Ignacas Benešiunas, 4222 So. Maple Ave., Berwyn, Ill.; dakt. kvotėjas Dr. S. Biežis, 2201 W. Cermak Rd., ofiso tel. VI 7-6583

JONIŠKIEČIŲ L. ir K. KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John Gasparaitis, 5356 S. Richmond St.; vicepirm. Adelė Burba, 5847 South Blackstone, DO 3-5165; nut. rašt. Joseph Keturakis, 3217 S. 53rd Ct., Cicero, Ill., tel. OLympic 2-8243; fin. rašt. Frank Chepulis, 3510 W. 63rd St., tel. RE 7-0243; kasierius Joseph Vebell, 6447 So. Emerald Ave., tel. EN 4-4380; kasos globėja Estelle McNamee, 6948 S. Rockwell St., tel. HE 4-3138; korespondentė Estelle McNamee, 6948 So. Rockwell St., HE 4-3138. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave., 1 val. po pietų.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS "APŠVIETOS" VALDYBA 1954 M.: pirm. Stella Kaulakis, 3247 South Emerald Ave., tel. CA 5-3016; vicepirm. Anna Piliponis, 3248 S. Green St., tel. YA 7-7484; nut. rašt. Sophie Puniška, 2605 West 43rd St., telef. LA 3- 6308; fin. rašt. Magdalena Viščiulis, 4118 N. Ottawa Ave.; ižd. Anastazija Valančienė, 5702 South Emerald Ave.; iždo glob. Marė Endziulienė, 5610 S. Maplewood Ave.; šeimininkė-tvarkdarė Anna Juozaitis, 3249 S. Green St., tel. VI 2-7059. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį Sandaros svetainėje, 840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill. Ligonių reikalais kreipkitės į S. Puniška, tel.: LA 3-6308.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ 'BRIDGEPORTE, VALDYBA 1954 METAMS: Pranas Diksas pirm., 3341 So. Lituanica Ave., tel YArds 7-8573; A. Simkus vicepirm., A. Kaulakis nut. rašt., 3247 South Emerald Ave., CA 5-3016; Thos. S. Janulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., VI 7-5775; Steve Rumchiks ižd., 3448 So. Union Ave., YA 7-3558; J. Daraska iždo globėjas, J. Stumbris maršalka, K. Gugis advokatas, 3323 So. Halsted St., YA 7-0818. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį antrą antradienį Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

LIET. KULTŪROS DRAUGIJA, Chicagos Lietuvių Draugijos Skyr.: Pirm. K. P. Deveikis; nut. rašt. J. Areška; fin. sekr. ir iždin. K. Jakubka, 1806 So. 51st Court; iždo glob. M. Tribičius. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią ketvirtadienį Skadausko svet., 1500 So. 49th Ave.

UNITY LITHUANIAN BEN. CLUB VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Mike Trijonis, 4510 So. Hermitage Ave., FR 6-2172; pirm. pagelb. Anton Jaugelis, 7230 So. Rockwell St., nut. rašt. Mike Martin, 6611 S. Fairfield Ave., HE 4-9822; fin. rašt. Walter Sharka, 4635 S. Washtenaw Ave., FR 6-0166; ižd. Nick Abaraviče, 8907 So. Cottage Grove Ave., VI 6-1855; kasos globėjai St. Laparskis ir Kost. Kupetis; namo trustisai: Nick Abaraviče, L. Rimselis ir Kupetis; manager L. Rimselis, 3020 W. 64th Street. Susirinkimai įvyksta kas pirmą penktadienį kiekvieno mėnesio 8 val. vakare, 4558 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

UTENOS APSKRITIES DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John Sherman, 6348 S. Albany Ave., tel. PR 6-1552; vicepirm Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel., YA 7-4472; fin. rašt. Adela Burba, 6328 So. Eggleston Avenue, telefonas: EN 4-9771; iždininkas J. Yuškėnas, 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; maršalka S. Viršula, 4233 So. Rockwell St.; koresp. J. Yuškėnas, 2537 W. 45th St., tel. LA 3-8314. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vakare P. Vengeliausko svet. 4500 S. Talman Ave.

BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Adela Burba, 6328 S. Eggleston Ave., EN 4-9771; Vicepirm. Catherine LaBuda, 4336 S. Artesian Ave., VI 7-2184; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; ižd. Josephine Burokas, 4255 S. Rockwell St., VI 7-3170; maršalka Adela Sankus, 2906 W. 43rd St. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį 7:30 val. vak. J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas W. Christian, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; vicepirm. F. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., telef. PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ave., Cicero 50, Ill., tel. OL 2-8243; fin. rašt. Mrs. B. Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; ižd. Mrs. Adelė Burba, 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; kasos glob. J. Sherman, 6348 So. Albany Ave., tel. PR 6-1552; koresp. J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubo susirinkimai įvyksta kas 4-tą nedėldienį kiekvieno mėnesio Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. 1 valandą po pietų.

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mikė Kačinskas vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Bložys turto rašt., 3938 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Jankauskas iždininkas, 3332 South Lowe Ave., telef. VI 7-1413; Organizatorė Mrs. Starene, 4002 S. Rockwell Street; Juozapas Bložys, koresp., 3938 W. 63rd Place. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio Klub Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave., 2 val. po pietų. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

LIET. BALTOS ŽVAIGŽDĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: V. Duoba pirm., 2328 W. 23rd St., tel. FR 6-1698; Anthony Pranko vicepirm., 2717 W. 23rd St., tel. BI 7-0937; Frank Erbrederis, rašt., 2236 West Augusta Blvd., tel. EV 4-1264; Ch. Plasketes, fin. rašt., 2315 S. Sacramento Ave., tel. BI 7-7046; John Raila kasierius, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; Joseph Klecks fin. rašt. pagelb., 3035 W. 45th St.; Joseph Yenchus kasos glob., 2422 W. 69th St.; Adam Rinkunis kasos glob., 4340 S. California Ave.; Dominick Alis kasos glob., 4924 W. 24th Place, Cicero. Susirinkimai įvyksta kas trečią penktadienį kiekvieno mėnesio 4416 So. Western Ave. (Legion Hall).

GARFIELD PARK LIETUVIŲ PAŠALPINIO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Frank Stanionis, 3950 W. Gladys Ave.; pirm. pagelb. Jonas Jasinskas, 3155 W. Augusta Blvd.; nut. rašt. Mary Medalinskas, 233 S. Central Ave.; kontr. rašt. Martin Tilindis, 328 So. Artesian Ave.; kasin. Juozapas Bruchas, 4059 Adams St.; kasos glob. Jonas Massas, 2238 W. 47th Pl., Petras Ladiga, 1810 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; fin. rašt. Charles Katallo, 4676 W. End Ave. Susirinkimai laikomi kas antrą sekmadienį Cicero Lietuvių Liuosybės svet., 49th Ave. ir 14th Street, Cicero, Ill.

DR-TĖS LIETUVOS KAREIVIŲ (CICERO) VALDYBA 1954 M.: Pirmininkas Kazys Šimkus, 1413 So. 49th Court; vicepirm. S. Šileikis, 1525 So. 49th Ave.; vicepirm. J. Žukauskas, 1634 So. 51st Court; iždin. K. Andrijauskas, 1430 So. 48th Court; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 So. 49th Ave. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią sekmadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John B. Benekaitis, 3724 No. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; vicepirm. John Sudeikis, 3037 No. Laramie Ave., telef. MU 5-8450; prot. rašt. C. Yucius; fin. rašt. Stanley Buneckis, 2309 North Springfield Ave., tel. AL 2-1522; kasierius Paul Milaševičius, 4207 N. Linder Ave., tel. PA 5-0256; maršalka Anton Kuprevicz, 5431 West Drummond Place. Klubo susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį, 3600 W. North Avenue.

LITHUANIAN NATIONAL DEMOCRATIC CLUB VALDYBA 1954 M.: Karolis Aleksiūnas pirm., 3338 W. 63rd St., tel. HE 4-3926; Victoria Staniulis pagelb., 4602 S. Fairfield Ave.; Mrs. Anna Radžius nut. rašt., 3520 S. Rackwell St., tel. VI 7-4167; G. Daraškas turtų rašt., 2714 South Emerald Ave., tel. VI 2-4789; Simon Gelson ižd., 857 W. 50th Street; J. Bložis korespondentas, 3938 West 63rd Place, tel. RE 5-2562. Posėdžiai įvyksta kas antrą trečiadienį 8 val. vak., Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

ERŽVILKO DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Charles Redecke, 7210 S. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341; vicepirm. Louis Antanavič, 7019 South California Ave., tel. PR 6-6561; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; ižd. Marie Redecke, 7210 So. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesį pirmą trečiadienį, 7:30 val. vak. P. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave., Chicago.

LIET. TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 4300 So. Western Ave.; pirm. pagelb. Anna Casey, 3?64 So. Halsted St.; nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rašt. Margaret Karis, 3530 S. Union Ave.; kasos glob. Elizabeth Tamson, 4300 So. Western Ave.; kasin. Justin Yuškėnas, 2547 W. 45th St.; durų sargas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; ligonių lankytojas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespondentas Frank Opulskas.

9-TO WARDO LIET. DEMOKRATŲ KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Juozas Skeivys, pirm. pagelb. Joakimas Pivarūnas, nutarimų rašt. Juzepa Linkšienė, finansų rašt. Albinas Laurutėnas, kasininkas Kazimieras Rubinas, kasos globėjai Jonas Labžentis ir Adomas Draugelis, trustisai (patikėtiniai) Elzbieta Dambro, prie Lietuvių Demokratų Lygos atstovai: Elzbieta Dambro, Steponas Dambro, maršalka Juozas Zikas. Susirinkimai būna kas mėnesį trečią antradienį 7:30 val. vak. Visų Šventųjų parapijos svetainėje adresu: 10806 S. Wabash Ave, Roseland.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1954 M.: Pirm. Antanas Jusas, 2131 W. 24th St., tel. FR 6-4416; pirm. pagelb. John Gurgžda, 3944 So. Rockwell St., nut. rašt. K. Kazlauskas, 4435 So. Campbell Ave., tel. CL 4-6899; turto rašt. Vytautas Utaras, 4538 So. California Ave., tel. YA 7-7691; kontr. rašt. Ona Švirmickas, 2512 W. 69th St., tel. HE 4-0290; iždin John Puniška, 2605 W. 43rd Street, tel. LA 3-6308; maršalka K. Karpis, 4119 So. Maplewood Ave. Susirinkimai atsibūna kas ketvirtą trečiadienį po pirmos kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

DRAUGIJOS CHORO VALDYBA: Pirm. Vitalis Utara, 903 N. 20th Ave., Melrose Park, Ill., tel. FIllmore 4-3685; rašt. O. Švirmickienė, 2512 W. 69th St., telef. HEmlock 4-0290; knygin. M. Endziulis, 5610 S. Maplewood Ave., tel. HE 4-2343

LIETUVIŲ KĘSTUČIO PAŠALPOS KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Antanas J. Valonis pirm., 5671 So. Normal Ave., WE 6-0211; Frank J. Jakavičia vicepirm., 3531 W. 5th Ave., SA 2-4985; Mečys Krasauskas nut. rašt., 4438 So. Francisco Ave., LA 3-8952; Bruno G. Shotas finansų rašt., 7140 So. California Avenue, HE 4-1135; Frank Mickas ižd., 4146 Archer Ave., LA 3-9066; John A. Simonavičius iždo glob., 4531 So. California Ave., LA 3-6978; Jonas Gurgždas kontr. rašt., 3944 S. Rockwell St.; Domininkas Chepela maršalka; Teisėjas A. F. Wells advokatas-patarejas, 59 W. Washington Street, FI 6-2282; Michael T. Strikol daktaras kvotėjas, 4645 S. Ashland Ave., YArds 7-4787. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį 1-mą sekmadienį 1 val. po pietų, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

CHICAGOS NAŠLIŲ IR NAŠLIKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. W. Kriščiunas, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; pirm. pagelb. A. Vezelis, 7248 So. Troy St., tel. WA 5-3078; nut. rašt. A. Manos, 6942 So. Campbell Ave., tel. GR 4-0435; fin. rašt. B. Aleksandra, 6419 So. Green St., tel. EN 4-8016; kas. H. Wittis, 4469 Archer Ave., tel YA 7-8388; kasos glob. J. Danis, 8235 So. Long Ave., tel. AB 2-2964; maršalka Joseph Grigonis. Klubo susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio penktadienį 7 val. vak., Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Walter Butkus, 4012 Archer Ave.; vicepirm. John Ramans, 415 E. 74th St.; nut. rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; kasos glob. A. Masulis, 3252 So. Halsted St.; kasierius K. Kazlauskas, 3915 So. Sacramento Ave.; maršalka J. Gudonis; dakt. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; korespondentas A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai įvyksta kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 1 val po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis, nuo 15 ligi 55 metų amžiaus

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1954 METAMS: Joe Balchunas pirm., 7155 S. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; P. Kenutis vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., telef. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Frank Bakutis, ižd. ir ligonių prižiūrėtojas, 2603 West 69th St., tel. HE 4-4638; Steve Rumchiks kontr. rašt.; Antanas Jaunis iždo glob.; J. Stumbris maršalka; Dr. J. P. Poška dakt. kvotėjas. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį antrą sekmadienį 1 val. po pietų, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariais priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 m.

LIET. RAUDONOS ROŽĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Ben Naurich, 1446 So. 49th Ave.; vicepirm. V. C. Jankauskas, 1531 So. 49th Court; ižd. A. B. Petkus, 1410 So. 50th Ave.; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 S. 49th Ave. Susirinkimai kas pirmą penktadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

KUPIŠKĖNŲ KULTŪROS DRAUGIJOS VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. F. Stanionis, 3950 W. Gladys Ave., Chicago; pagelb. B. Švelnienė, 5035 W. Palmer St., Chicago; rašt. P. Balchunas, 7146 S. Maplewood Ave., Chicago; nut. rašt. K. Katella, 4676 W. West End Ave., Chicago; kasininkas K. Užtupas, 4729 W. 12th Place, Cicero; kasos glob. P. Cheraška, 3335 W. Dickens St., Chicago; kasos glob. A. Rudinskas, 4837 West 14th Street, Cicero, Ill.

SLA 301 KUOPOS (CICERO) VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th Ct.; vicepirm. M. M. Tribičius, 7123 So. California Ave., Chicago, Ill.; iždin. K. Genys, 1611 So. 49th Ct.; nut. rašt. J. Činikas, 1434 So. 49th Ave.; fin. rašt. ir org. K. P. Deveikis, 1330 S. 49th Ave., organiz. A. L. Matulis, 4155 N. Hirsch St., Chicago, Ill.; organiz. J. Krivickas, 1523 So. 51st Court. Susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio pirmadienį Liberty svetainėje.

SLA 36-tos KUOPOS VALDYBA 1954 METAMS: Antanas Zalatoris pirm., 8939 So. Bell Ave., BE 8-1385; Petras Kenutis vicepirm., 5015 West Quincy St., A. Kaulakis fin. rašt., 3247 So. Emerald Ave., CA 5-3016; M. Vaidyla nut. rašt., 840 W. 33rd St., YA 7-4789; J. Balchunas ižd., 7155 So. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; A. Bradchulis kont. rašt., V. Jankauskas maršalka, Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas, 3133 So. Halsted Street. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį pirmą trečiadienį Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

1955 metų TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI SU FM
— FONOGRAFAI —
TV IR RADIJO LEMPOS
APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION
sales - service
3130 So. Halsted St. DAnube 6-6887

BRUNO FRANCIS
PLUMBING & HEATING SERVICE
FREE ESTIMATES
Visit our demonstration room and see
NEW, MODERN, AUTOMATIC WATER HEATERS
REMODELING AND NEW LOW RATES
Work done under City license
FULLY INSURED
GRovehill 6-6803
2915 W. 63rd Street

Rakandai, kaurai, pečiai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, televizijos, radios, patefonai, jewelry, deimantai ir laikrodžiai geriausių išdirbimų parduodami lengvais išmokėjimais.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 S. Halsted Street

Atidara sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 5 val. Pirmadieniais ir ketvirtad. iki vėlumos: 9:30 vak.

Radio valanda leidžiama Budriko iš WHFC radio stoties, 1450 kil. 6-7 val. ketvirtadienio vakarais. Kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Vargstate dėl Ulcerių?

Dabar galite gauti Saugią
Efektingą — Greitą
PAGALBĄ
nuo diagnozės nustatytų
ULCERIŲ simptomų
"AQUABICIN"
SULAIKO spaudžiantį skausmą
PAŠALINA erzinančius gazus
MAŽINA pilvo jautrumą
PADEDA ramiam miegui atgauti.
Dabar galite valgyti ką norite.

NETURĖSITE NEMALONUMO, NEJAUSITE IŠPŪTIMO IMDAMI AQUABICIN

Pasiųskite paštu šį kuponą norėdami gauti DYKAI PAVYZDĮ išbandymui. Arba siųskite $3.50 trijų savaičių vartojimui.

SIŲSKITE KUPONĄ ŠIANDIEN

Vardas ....
Adresas ....
Miestas ....
Valstybė ....

AQUABICIN CO.
P. O. Box 51, Chicago 17, Ill.

Kur beprisiglaus Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla?

Šitas klausimas buvo svarstomas šeštadienį, rugsėjo 25 d., mokyklos vadovybės sukviestame mokinių tėvų susirinkime, įvykusiame Marquette Parko parapinėj salėj.

Chicagoje veikiančią Aukšt. Lituanistinę Mokyklą prieš ketvertą metų įsteigė Illinojaus Lietuvių Mokytojų Sąjunga. Šįmet mokyklą lanko apie 200 mokinių, jų skaičių numatoma dar padidėsiant. Pamokos vyksta šeštadieniais nuo 9:30 val. iki 1:30 val. popiet.

Mokyklai patalpos atsakytos

Iš pradžių mokykla veikė Brighton Parko kolonijoje naudodamosi lietuvių parapinės mokyklos patalpomis. Vėliau ten patalpos buvo atsakytos, ir mokykla persikėlė į Marquette Parko koloniją. Ją čia priglaudė klebonas kan. Paškauskas, leisdamas naudotis parapinės mokyklos patalpomis. Tačiau nuo šių mokslo metų pradžios ir čia mokyklai patalpos atsakytos.

Lituanistinė mokykla — "kančios" vienuolėms

Į tėvų susirinkimą atvyko ir pats kan. Paškauskas ir pranešė priežastis, kurios jį verčiančios lituanistinę mokyklą iškeldinti. Jis, pirmiausia priminęs savo lietuvišką nusistatymą ir meilę lietuvybei, pasidžiaugė, kad naujieji ateiviai tėvai moko vaikus lietuviškai rašyti, skaityti, stengiasi juos supažindinti su lietuvių literatūra, istorija, geografija ir kad leidžia į šią Aukšt. Lituanistikos Mokyklą. Tačiau jis ilgiau parapijos patalpose šios mokyklos nebegalįs laikyti, nes esąs pareikštas griežtas seserų vienuolių (kazimieriečių) reikalavimas, jog Aukšt. Lituanistikos Mokykla nebūtų įsileidžiama. Mat, seserys vienuolės, kurios dirba parapijos pradžios mokykloje, gyvenančios mokyklos name, trečiame aukšte. Susirinkę šeštadieniais mokiniai joms trukdą rimtį. Jos šeštadieniais turinčios ir susitvarkyti, išsiskalbti, o kai čia susirenka šimtai moksleivių į pamokas, joms esąs neįmanomas šeštadienio poilsis bei ūkinis apsitvarkymas. Kan. Paškauskas pastebėjo, jog kilnus esąs lituanistinės mokyklos tikslas, bet seseris vienuoles kankiniais jis padaryti dėl to negalįs... "Mokate valdžiai taksus, jos reikalas ir jūsų mokyklai duoti patalpas, — patarė kanauninkas, siūlydamas tėvams kreiptis į Chicago Board of Education. Jo manymu, Aukštesnioji Lit. Mokykla galėtų gauti patalpas kurioje nors valdinėje (public school) mokykloje.

Per dvi savaites Aukšt. Lituanistinė mokykla turinti susirasti sau kitas patalpas. Ateinantį šeštadienį jos mokiniai dar galį susirinkti pamokoms į jo parapijos mokyklos patalpas. Tačiau, jei per tą laiką nebūsią susirasta kitos vietos, teksią paaiškinti, kas padaryta, kodėl per jo nustatytą laiką mokykla nesusirado kitos bustinės.

Pranešimą padaręs kan. Paškauskas iš susirinkimo išėjo.

Kas daryti?

Susidariusią padėtį aptariant buvo tėvų pareikšta įvairių nuomonių. Kai kurių manyta, jog visos tos "kančios" susidarančios, kai nėra meilės ir pakantos šiai lietuviškajai mokyklai. Kiti sakėsi moką ir parapinius mokesčius (kurie čia prisiminti kan. Paškauskui valdžiai mokamus taksus paminėjus), atseit, esą pagrindo tikėtis paramos iš parapijų.

Vienų tėvų buvo pareikšta, jog gal netinkama būtų bėgti į svetimus namus, kai čia tiek Chicagoje yra daug lietuviškų parapijų, turinčių mokyklai patalpų. Pirmiausia, esą, reikėtų kreiptis pas savuosius — į kitas parapijas, gal kur rasis geresnės sąlygos, gal bus priglausta Aukšt. Lituanistinė Mokykla. Be je, buvo nurodyta ir Marijos Aukštesnioji Mokykla (Maria High School). Ji kai kurios spaudos buvo visuomenei pristatyta kaip nepaprasta lietuvybės tvirtovė, tai gal ten rastųsi ir lituanistinei šeštadieninei mokyklai vietos? Juk saviems su savais gal lengviau pavyktų susitartī, negu einant ilgu valdiniu reikalo sprendimo keliu, ypač, kad tėvai sutinka ir švaros palaikymo išlaidas ir nuomą bei amortizaciją apmokėti.

Įgriso ir priekaištai

Tačiau kai kurie tėvai kategoriškai reiškė pageidavimą dėti visas pastangas ir mokyklai surasti patalpas kur nors kitur. Ar valdžios mokyklose, ar svetimtaučių mokyklose išsinuomavus bustinę, esą, tai išeitų Aukštesniajai Lituanistinei Mokyklai į naudą. Esąs pats laikas tapti laisviems nuo amžinų nepakantos priekaištų.

Viešosios mokyklos, kaip žinia, nenaudojamos religijos dėstymui. Kai kurie tėvai, savitarpy komentuodami lituanistinės mokyklos susidariusią padėtį, reiškė nuomonę, jog, jei pavyktų gauti valdžios patalpas, tai savaime ir Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla turėtų pakeisti savo programą — nubraukti katalikų religijos mokymą, kurs dabar įtrauktas programon, nors ir tėra pridėtinis, ne lituanistinis, reikalas.

Išrinktas tėvų komitetas

Susirinkimas išrinko penkių asmenų tėvų komitetą. Jo pirmutinis uždavinys — surasti vietą, kurioje Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla galėtų dirbti savo darbą. Buvo išsitarta, jog šiame reikale tėvai turėtų būti paremti švietimu besirūpinančių organizacijų, kurios yra net valdžios įstaigose registruotos. Iš jų buvo minimas Lituanistikos Institutas, Illinojaus Liet. Mokytojų S-ga ir Lietuvių Bendruomenė su josios Švietimo Taryba. Taip pat pabrėžtas reikalas gauti paramos politiniame ir visuomeniniame veikime pasižymėjusių asmenų, prašant jų talkos.

Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos direktorium yra mokytojas Babrauskas, o inspektorium mokytoja Rugytė. Ji tėvų susirinkime padarė mokyklos vadovybės vardu pranešimus. Tėvai reiškė padėką visam mokyklos vadovybės ir mokytojų personalui už jų pasiaukojimą švietimo darbui.

J. Klauseikis

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

Take up to 18 months to pay! Chance of a lifetime for you parents and students to own a brand new

ROYAL PORTABLE

Typed work does look better. Gets you higher marks, too! Come in and try this sensational typewriter!

the NEW ROYAL PORTABLE

with sensational SPEED SELECTOR

At last you can dial the carriage speed to your own typing pace.

LOW-LOW-TERMS!

American Furniture and Radio Stores

1523 N. Milwaukee Ave. HU 6-5000

Open Monday and Thursday Evenings

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & CO.

INSURANCE

REAL ESTATE

4004 S. ARCHER AVE.

CHICAGO 32, ILL.

ARCHER CURRENCY EXCHANGE

3-6300

LIETUVIŲ TEATRAS

Petro Vaičiūno 5 veiksmų komedijos "Naujųjų žmonių" (dabar patobulinto ir atnaujinto) pastatymo spektaklis, dalyvaujant žymiam mūsų aktoriui Henrikui Kačinskui, bus sekmadienį, spalio 3 d., 3:30 val. po pietų, Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, 6727 So. California Ave.

Be svečio H. Kačinsko, dalyvauja: Julius Balutis, Stasė Kielaitė, Jonas Kelečius, Andrius Mironas, Petronėlė Petravičiūtė-Miller, Ona Mironienė, Zigmas Moliejus, Kazys Oželis, Juozas Raudonis ir Eglė Vilutienė.

Pastatymas ir režisiūra Stasio Pilkos. Scenovaizdis dail. Algio Kurausko.

Pakvietimai spektakliui platinami šiose vietose: "Naujienų" adm.; Marquette Parke — 2557 W. 69 St., J. Azuko drugstorėje, tel. PR 6-4363 ir 2441 W. 69 St., A. Šimkūno krautuvėje, tel. PR 6-5951; Bridgeporte — 3322 S. Halsted St. — J. Karvelio prekyboje, tel. YA 7-0677; Ciceroje — 1439 S. 49 Ave., E. Stangenbergo krautuvėje, tel. OL 2-9463, ir Roselande — 10758 So. Michigan Ave., J. Markausko valgykloje.

Neįsigijusieji iš anksto pakvietimų čia pažymėtose vietose, juos galės gauti spektaklio dieną nuo 12 val. prie įėjimo.

Iš atsiminimų apie Karolį Požėlą

Karoliui Požėlai 1924 m. atvykus į Ameriką ir iš New Yorko atvažiavus į Chicagą, man teko su juo susipažinti. Po jo ristynių baigęs atletų kolegiją, vykau atgal į Bostoną, bet pakeliui apsigyvenau New Yorke.

Požėlos nuolat prašomas, aš apsiėmiau būti jo reikalų vedėju, ir 1924 m. spalio mėnesį surengiau jam ristynes Bostone, Worcester ir Lawrence, Mass. Ristynių išgarsinimui ir parodyti, kad jis ne pėsčias atėjo iš Europos, Požėla man davė 48 didžiulius auksinius medalius ir kelis kitus dalykus, kuriuos jis laimėjo ristynėse Rusijoj, Kinijoj ir Japonijoj.

Tuos jo laimėjimus išstačiau So. Bostone kirpyklos lange Broadway gatvėje, o po 2 savaičių perkėliau tuos medalius į kitą kirpyklą Worcester. Jie buvo lange dieną ir naktį ir niekas jų nekliudė. Kažin kas atsitiktų, jei aš šiandien parodyčiau tiek aukso ir jis nebūtų saugojamas nors vieną naktį?

Tas ristynes Naujosios Anglijos spauda skelbė 3 mėnesius. Į Bostono ristynes su Vladu Biekša atsilankė per 1,200 žmonių iš visų pakraštinių valstybių.

Po rungtynių supažindinau Požėlą su savo geru pažįstamu Paul Bowser, Amerikos žymiausiu ristynių rengėju, su kuriuo Požėla daug dirbo ristynėse ir ristynių rengime.

Lankydamas Lietuvą ir du kartu kitas šalis Europoje, Požėla man laišku pranešdavo, kur esąs ir kaip jam sekasi. 1939 m. pabaigoj Požėla laišku pranešė, kad jis suradęs labai nepaprastą prancūzų kilmės ristiką, vardu Maurice Tillet, kuris vėliau Amerikoj pagarsėjo French Angel vardu. 1940 m. sausio 3 d. gavau Požėlos pranešimą iš Milano (Italijos), kad jis parsivežąs į Ameriką Angel. Kai juodu atvyko į Ameriką, aš juodu pasitikau New Yorke prie laivo. Kai aš pasirašiau, kaip Amerikos pilietis, ir padėjau $500 užstato, Angelą išleido, ir vykome kartu. Kartas nuo karto eidamas į jį pasižiūrėjau, ar jis manęs kartais negriebs, nes iš pradžių taip baisiai atrodė. Bet vėliau patyriau, kad jis geros širdies inteligentiškas žmogus.

Per 3 mėnesius aš ir Požėla visą laiką praleisdavom rūpindamiesi visais būdais Angelą išgarsinti. Man pavyko sudominti International News Service, kurie traukė įvairių pozų jo paveikslus ir siuntinėjo juos po visą Ameriką; taip pat traukdavo mūsų trijų judamuosius paveikslus ir po Ameriką išsiuntinėdavo.

Pagaliau mes jį taip išgarsinom, kad į pirmąsias Angel ristynes atėjo didelė minia žmonių. Po ristynių, mes palaukėm apie valandą laiko ir manėm, kad jau žmonės bus išsiskirstę. Pašaukėm taksį. Nespėjom per duris išžengti, kaip mus apsupo apie 200 vyrų, kurie laukė pamatyti to garsiojo Angelo. Kol mes trys priėjom iki taksio, mus gerokai apdraskė ir apstumdė. Ir įlipę į taksį, negalėjome važiuoti, nes tie vyrai mus apsiautė aplinkui, kai kurie užsilipo ir ant mašinos viršaus. Kai pradėjom iš lengvo judėti, vyrai kaip musės nusirito nuo viršaus.

Ristynių rengėjo Paul Boser pastangomis Angelą išegzaminavo Harvardo mokyklos profesoriai ir pranešė spaudai, kad jis esąs ypatingo sudėjimo, kad toks žmogus gimstąs kas 400 metų, bet gyvenąs tiktai 32 metus. Bet, kaip žinome, Maurice Tillet mirė sulaukęs 51 metų. Tokios garsios mokyklos, kaip Harvardo, profesorių pareiškimas sudomino daug ką, todėl, mums važinėjant po Ameriką su Angelu, menkesnių mokyklų profesoriai mus prašė bent supažindinti su tuo nepaprastu vyru.

Porą savaičių prieš savo mirtį Požėla ir jo Angel mėgino savo tarpe nusispręsti, kuris įjudviejų sunkiau sergąs. Bet Angel baigė kalbą šiais žodžiais: "Klausyk Karoli, mes dirbom kartu, apsirgom kartu, gyvenom kartu, mes ir mirsim kartu ir būsim palaidoti kartu". Tas jo pareiškimas įkūnėjo iki paskutinio žodžio. Juodu mirė tą pačią, rugsėjo 4 dieną — Požėla rytą, o Angel vakare. Abu buvo palaidoti Liet. Tautinėse Kapinėse vienas šalia antro.

John Jakubs

Cicero

ĮVAIRIOS ŽINIOS

John Pocius, 4932 W. 14th St., maisto vandens skyriaus vedėjas, su šeima turėjo geras atostogas Wisconsine. Ta proga pagavo 41 svaro lydeką. Tai pirmas toks laimikis jo gyvenime. Sugautoji žuvis sulig juo pačiu didumo. J. F. Kimbarkas, Pociaus giminaitis, už jį daug stambesnis, bet tokios didelės žuvies nesugavo. Na, kitais metais gal atsilygins, nes juodu kartu atostogas leidžia.

Vietoj seno statys naują tiltą. Senasis kartkartėmis buvo lopytas, pagaliau sustota ten išlaidas daryti. Prezidentas H. J. Sandusky ir raštininkas Jerry Justin pasirašė sutartį su ICC $1,875,000 bonams. Tai tik dalis. Naujas tiltas reikalingas, daugumas piliečių nubalsavo.

Nauja mokykla vietoj senosios, 15th St. ir 50th Ave., bus tris kartus didesnė. Statyba lėtai eina. Šiemet nebus baigta. Susilauksime gražaus pastato. Tai patogumai naujajai kartai. Prieauglis didėja.

Daug kalbama apie nutautimą. Tėvai vaikams piešia savo tautos garsią praeitį. Bet yra ir tokių, kurie savo vaikus atima iš lietuviškos mokyklos ir leidžia valdinėn. Tai tikras pranešimas iš Šv. Antano parapijos. Aiškus nesusipratimas arba asmeninė neapykanta. Gerai, kad turim privilegijas ir niekas už tai nebaudžia.

Artėja svarbūs rinkimai. Partijų vadai jau susirūpinę, kad pravestų savo žmones. Kai kurie asmenys jau griežtus pareiškimus skelbia. Dr. Dirmeikis per Margutį kitus pasmerkė, vadinasi, be manęs neturite teisės nė išsižioti. Keistas diktatoriškumas laisvoje šalyje, lyg kiti nieko neišmanytų.

D.

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Marquette Parko Namų Savininkų Organizacija laikys mėnesinį susirinkimą trečiadienį, rugs. 29 d., 7:30 val. vak. bažnytinėje svet., 6820 S. Washtenaw Ave. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų apsvarstymui. Atsiveskite naujų narių įstojimui į organizaciją.

--Frank Bakutis, nut. rašt.

ANTANAS RAKAŠAS
1817 S. Ruble Street

Mirė 1954 metų rugsėjo 27 dieną, 2:45 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Telšių apskr., Šilų kaime, Varnių parapijoje.

Amerikoje išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Albertina, duktė Alice Petraitis, jos vyras William, anūkai: William Jr. ir Eileen; 4 švogerkos: Rozalija Gimbutis, Helena Strokauskienė, Mary Yasulewich, Barbora Shestokas, jos vyras Jonas ir jų šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Lietuvių Piliečių Darbininkų Pašalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas Petro Gurskio koplyčioje, 659 W. 18th St.

Penktadienį, spalio 1 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antano Rakašas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Duktė, Žentas, Anūkai, švogerkos ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius Petras Gurskis. Tel.: SEeley 3-5711.

LOVEIKIS
Siunčiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7303

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5876

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

Jūsų brolis tremtyje tebėra alkanas

Spręskime tą problemą visi būdami BALFo nariais.
Iždininko adresas:
J. DAUKUS, 3339 W. Evergreen St., Chicago 51, Illinois.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue — Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atlikamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

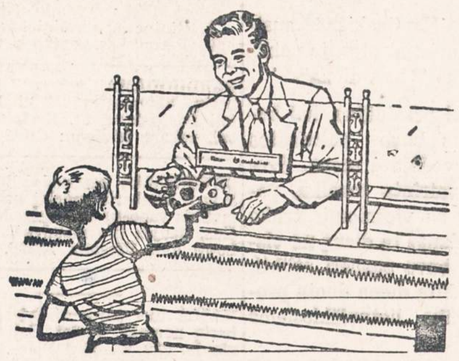

WELCOME, SAVER!

Smulkūs ir stambūs taupytojai vienodai prašomi atsilankyti prie mūsų langelio. Jūs galite pasirinkti taupymo sistemą ir visada rasite draugiškus žmones, pasiruošiusius jums patarnauti. Santaupos apdraustos iki $10,000. Dideli dividendai mokami 2 kartus į metus.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS
Telef.: HAymarket 1-2028

Valandos: Pirmad., antrad. ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 val. vak. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiad. uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 valandos po pietų.

Alfonsas Nevardauskas

Motinos pramintu šviesos taku

Plaušinis, braukęs gauruota šluota parketo grindimis paskutinius brūkius, tarė sau:

"Jau kelinti metai kaip su šluota pasidarau sau pragyvenimą".

Ir nubraukęs veidu bėgantį prakaitą, jis žvilgterėjo į ant sienos kabantį laikrodį. Laikrodžio rodyklės rodė pirmąsias po pusiaunakčio minutes.

"Laiko marios. Galiu valandėlę ištiesti strėnas".

Atsisukęs į keltuvo angos duris, atsirėmė jis prie spintos. Šluotą pasistatęs tarp kojų, rankas sukryžiavęs ant šluotkočio, smakru parėmė iš nuovargio svirstančią galvą. Ir akimis permetęs iššluotos patalpos plotą, sustojo jis ties po kojomis suvaryta sąšlavų krūva.

"Vos tik viena kupetaitė"..., ironiškai iškvošė pro sučiauptas ir krutančias lūpas. — "Ir ta pati — bevertis daiktas".

Kilstelėjęs galvą, apsidairė.

"Į porinį vežimą nebūtų tilpę, jeigu aš būčiau tiek laiko ir tiek prakaito išliejęs žalioje lankoje su dalgiu musuodamas".

Maloniai šypsenai nuslydus tankiai raukšlėmis išvagotu veidu ir vėl galvai nulinkus ant sukryžiuotų rankų, mintimis išskrido iš darbovietės.

Perplaukė Atlantą. Užsukęs į sunkios tremtinio dalios stovyklinį gyvenimą ir pralindęs pro skryningų skaistyklės vartus, leidosi tėvynės link. Pakeliui į namus — į kelią atsistojusias ūžiančios karo audros kliūtis laimingai nugalėjęs jas, jis artėjo prie gimtosios žemės laukų. Tik dar vienas kitas žingsnis ir jau namie.

Ir kada jis koją įkėlė savojon žemėn, jau saulė buvo persiritusi per Skomantų piliakalnį, — grimzdo už į rubežių atsirėmusių, sunkiai praeinamų kunigaikščio Oginskio pušynų. Dar vienu kitu ugningu spinduliu žvilgterėjusi pro medžių viršūnes — atsisveikino su paprūsės, pilksermėgių žemaičių kraštu.

Skomantų piliakalnį, it sidabrine juosta, juosė Veveržos upė. Abiem pusėm jos, aukščiau už kitus medžius iškilę šimtamečiai ąžuolai, tarytum milžinų grandinės supo jį. Piliakalnis ir ąžuolų grandinės kiekvienam praeiviui liuddijo, kad čia ištisus amžius lietuviai, šios žemės tikrieji šeimininkai, budėjo savo tėvynės sargyboje. Ir iš šios pilies, nekartą ir ne vieną, narsieji Lietuvos sūnūs ir dukros, sutriuškinę į kraštą įsiveržusius priešus, išstumdavo juos iš savos žemės.

Piliakalnio papėdėje, žiedų jūroj skęstančias žaliąsias lankas, vakaro priebrėkšmis užtvindė iš Veveržos kilstančiu rūku. Kitoje upės pusėje pakrančių atšlaitėse, tarytum sniego pūsnys baltavo žydinčios jievos. Ant kalno, kur tik pažvelgei, žaliasis želmuo puošė pilkąją maitintoją žemę.

Kada saulėlydžio žara nudažė rausvai vakarinį dangaus skliautą ir žemėn žengė naktis, tylusis gegužės vakaras su skambančiais paukščių giesmių garsais išlydėjo saulės spinduliuose skendusią, gyvybe alsuojančio žalumo rūbe pasipuošusią ir žydinčiais sodais vainikuotą pavasario dieną.

Lauke temo. Dvelkė švelnutis pietvakarių vėjelis. Medžiai, šiurendami lapais, kalbėjo vakarinę maldą. Plaušinis perlipęs pusiauskeltiniais klotinį aptvarą įėjo į sodą. Ir vieną kitą obelę praėjęs, sustojo po ta obele, po kuria senelis šiuraitis šventvakariais sėdėdamas iš plėšų pintame krėsle kanklių garsais pritardamas, mokydavo vietos jaunimą liaudies dainų.

Plaušinis, stovėdamas po obele ir žiūrėdamas į už sodo medžių, vakarinėje prieblandoje skęstančią pilaitę, prisiminė, kad jis čia augo ir praleido vaikystės dienas, kurios sutirpo kaip pavasario sniegas ir iš jų beliko vien tik prisiminimai.

Pilaitė, sodas ir kanklių garsai vėl atgaivino jau iš atminties beišblėstančią čia gyventų laikų vaizdą.

Plaušinis, sugrįžęs į savo vaikystės dienas, prisiminė tuos žiemos vakarus, kada senelis pindavo iš vytelių, plėšų ir šaknų įvairiausius krepšius, arba skobdavo medines klumpes, o jis pats balanomis jam žibindavo, bei paduodavo seneliui reikiamą daiktelį. Senelis dirbdamas sekdavo pasakas, pasakodavo įvairiausius, — kartais ir bauginančius, iš žmonių gyvenimo nuotykius. Labai dažnai giedodavo giesmes bei dainuodavo liaudies dainas. Taip Plaušinis mintimis eidamas nuo vieno prisiminimo prie kito, jis negalėjo pro šalį praeiti ir pro tą senelio pasakojimą. Jis prieš pradėdamas šitą pasakojimą ilgą valandą dirbo ir neprataręs nė vieno žodžio, kažką galvojo. Bet tik jo lūpomis nuslydus maloniai, tėviškos meilės šypsenai, ir baigęs krepšiui ąsas pripinti, atsidusęs jis tarė:

— Vaikeli, aš iki šiol tau pasakojau daug visokių atsitikimų ir nuotykių, bet šį vakarą noriu tau papasakoti iš savo gyvenimo; apie vieną nuotykį, nuo kurio šiandien sukako dešimt metų.

Sukdamas žilvičių vyteles tarp pinamo krepšio parpinų, jis pradėjo pasakoti.

— Anais laikais, kada maskoliai buvo užsimoję mus nutautinę surusinti, pirmoje eilėje išplėšė mūsų tautos brangiausią turtą — uždraudė krašte naudoti iletuvišką spausdintą raštą. Uždarinėja bažnyčias ir mokyklas. O kad greičiau ir sėkmingiau galėtų pasiekti surusinimo vaisius ir kad sklandžiau eitų darbas, maskoliai išspausdino rusiškomis raidėmis lietuviškų knygų. Jas dalino žmonėms nemokamai. Ypatingai buvo brukama maldaknygės ir šventasis raštas. Tos knygos — vadinamos graždankomis.

Maskoliai savo graždankomis mūsų tautiečių nesuviliojo. Didžioji dalis gautų graždankų išrūko per kaminą.

Prieš šitą maskolių užmąstį ir tautai gresiantį nutautinimo pavojų, taurieji tautos sūnūs ir dukros stojo kovon.

Krašte maskoliams užgniaužus lietuviškai spausdintą žodį, knygų spausdinimas buvo perkeltas į Prūsus. Knygas reikėjo iš Prūsų mums patiems parsigabenti. Pačioje pradžioje labai mažai į kraštą buvo knygų įgabenta. Kadangi šiam darbui atlikti nebuvo pakankamai jėgų. Bet metai iš metų į šį sunkų ir net su mirties pavoju susijusį darbą vis daugiau ir daugiau atėjo susipratusių lietuvių. Kada jau buvo suorganizuota knygnešių būriai ir knygų platintojų rateliai, tada iš užsienio ėmė knygos plaukti į kraštą. Šitą pajutę maskoliai, tuoj sustiprino rubežiaus apsaugą ir viduj krašte paleido, lietuviškos šviesos nešėjams persekioti, didelius žandarų būrius ir paaštrino bausmes.

Nors ir šiuos pasišventusiuosius šviesos nešėjus žingsnis į žingsnį lydėjo žiaurioji mirtis, į tolimąjį Sibirą tremtis ir beribis įvairiausių sunkių bausmių gausumas. Vistiek jie nesigailėdami savo gyvybės drąsiai kovėsi su krašto pavergėjais ir aukojosi už lietuviškai spausdinto žodžio laisvę.

O kad būtų galima palengvinti jų kovos žygius, visa patriotinė visuomenė atėjo jiems padėti. Ypač mes čia parubežy gyvenantieji visomis išgalėmis su jais dirbome. Mano pilaitės durys visuomet buvo adaros ir aš pats niekados neatsisakiau prašant patarimų, bei kita pagalba prisidėti prie bendros kovos. Pas mane nestigo šios kovos dalyvių. Kadangi iš šios vietos buvo labai patogiai išeiti per rubežių ir grįžtant su knygomis, jei prisieidavo bėgti nuo rubežiaus apsaugos kareivių, buvo lengva pasislėpti Veveržos pakrantėse.

(Bus daugiau)

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M. Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų. Šeštadieni 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią —viska rasi.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas: 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
VAL.: Šiokiadieniais, išskyrus pirm., nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Pirmad. tik nuo 5 iki 8 vak. Šešt. nuo 10 iki 12 ryto.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p. šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6—8:30, antr. ir ketv. 1—3, šeštadieni 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai. Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

Dr. C. M. Liestenfeltz
CHIROPRACTOR - PHYSICIAN
515 Broadway — Gary, Indiana
Phone GAry 3-0717
35 years experience
Hours: Daily till 9:00 p. m.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL

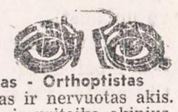

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Ideda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE. Chicago, Ill.

MARY LANE
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
4750 Broadway
LOngbeach 1-4274
Learn a Profession — Enroll Now
TEACHING, BRUSHUP AND MANICURING COURSES.
Days • Nights • Part Time
• REASONABLE TUITION
• PAYABLE MONTHLY

REUMATIZMAS
Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėta ir dabar rekomenduojama naujoji žalia AMERPOL tablėtė skubiai Jums sumažins skausmus. Artriti ir reumatizmą turintieji pajus lengvatą sutinusiuose ir paraudusiuose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sąnariuose bei raumenyse. Nors Jus skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagamintoji AMERPOL sumažins Jums skausmus. Tik $3.50 už 100 tablečių. Jas galit gauti savo vaistinėj arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadieni 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Neskaitęs "Naujienų" —liūdėsi visa diena. Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

* * *

Biznierius davė kyšius unijos vadovui

Federaliniam prisiekusiųjų teismui savanoriškai liudijo buv. biznierius A. Nelson, turėjęs savo privatų gyvulių penybos biznį.

Jis sako, jog jis turėjęs sumokėti kyšio $4,000 AFL taksio unijos vadui Chicagoje Glimco.

Glimco eilę metų yra stipri figūra Chicagos kiaušinių ir paukštienos biznyje, kontroliuojanti šioje srityje eilę unijų.

Nelson sako, jog jis buvęs priverstas parduoti savo biznį ir būtent tokiam asmeniui, kuris patiktų Glimco. Eilė raketierių norėję iš jo biznio pasipelnyti. Penki Glimco draugai vėliau buvę pakaltinti, bet niekada nebuvę nubausti.

JV adv. Tieken čia yra surinkęs labai daug įrodymų, kaip Chicagoje raketieriai pasipinigauja. Iš biznierių unijų tam tikri vadovai ištraukią pinigus, grasindami streiku.

Užmušė policininką smuklėje

Policininkas A. W. Muir, kilus muštynėms New Club De Lisa, 5521 S. State St., buvo užmuštas.

Rytą apie 6:30 val., prasidėjus rytinei scenos programai, kilo kivirčai, ir vienas buvęs nusikaltėlis, Lopez, sudavė policininkui, kuris nuo smūgių krito, ir pastangos atgaivinti nepasisekė.

Policininkas buvo užėjęs į taverną po savo tarnybos laiko civiliais drabužiais.

Policijos vado įstaiga nori išaiškinti, ar buvo po leidžiamo laiko toje tavernoje pardavinėjami svaiginamieji gėrimai, kad būtų galima jai atšaukti leidimą.

Įvairios pažiūros

Sen. Watkins komitetui paskelbus senatorių McCarthy kritikuojantį pareiškimą, Illinojaus valstybės respublikonų partijos pirmininkas pastebėjo, jog tas komiteto pareiškimas daug reikšmės neturįs, nes galutinis žodis priklauso senato pilnačiai. Bet jis, esą, linkėtų, kad būtų daugiau dėmesio skiriama komunistams valdžioje ieškoti, bet ne komunistų ieškantiesiems.

Demokratų partijos Illinojaus valstybės pirmininkas J. A. Ronan dėl senato komiteto pareiškimo pastebėjo, jog tai esanti pačių respublikonų bėda. Esą beveik tikra, kad McCarthy nefiguruosiąs ateinančių rinkimų kampanijos šūkiuose.

Mėsininkai pakėlė atlyginimą

Swift & Co., Armour, Wilson ir Cudahy mėsos pakavimo įmonės pakėlė savo darbininkams atlyginimą 5 centais per valandą.

Sutartį su kompanijomis pasirašė CIO ir AFL unijų atstovai. Pasitarimai buvo vedami jau kelios savaitės.

Smarkiai susižeidė įvažiavęs į avis

19 m. amžiaus Dawid E. De Long, iš Newark, Ill., buvo smarkiai sužeistas, kai jis automobiliu įvažiavo į avių kaimenę, einančią per kelią.

Nelaimė atsitiko 10 mylių nuo Yorkville į vakarus. 6 avys buvo užmuštos, o pats vairuotojas turėjo būti nugabentas į ligoninę, kur jo padėtis yra rimta.

Rinkliava našlaičiams

Chicago Children's Benefit League spalio 5 d. ruošia čia rinkliavą gatvėse. Tikslas surinkti lėšų Chicagos našlaičiams, kurių čia yra 50,000. Jais rūpinasi įvairios šalpos organizacijos, kurios priklauso šiai lygai. Pusė tų organizacijų šalpos darbo skiriama vaikams, jaunesniems negu 14 metų amžiaus.

Motina atidavė kitiems savo vaiką

Teismas nusprendė, kad Mrs. K. Eberwein turi būti ištirtas protas ir ji pati laikoma 6 mėnesius teismo priežiūroje gydoma.

40 m. motina Eberwein, 4823 Eddy, teisėjo buvo nuteista už tai, kad ji atidavė kitiems savo 6 mėnesių amžiaus dukterį. Josios vyras sako, jog žmona pasigyrusi jam atidavusi dukterį, kai grįžusi iš rutulių laidymo (bowling) sporto. Ji sutikusi neturinčią vaikų porą, jų pasigailėjusi, ir atidavusi savo dukterį.

11 triukšmadarių jaunuolių kaltinami

Iš 17 jaunuolių, sulaikytų betriukšmaujant naktį išgertuvėse Evanstone, 11 šaukiami į teismą. Jie iki teismo paleisti, padėję po $500 užstato.

Jie prisipažino girtavę nuo šeštadienio nakties iki sekmadienio vakaro, bet atsisakė pasisakyti, iš kur gavę degtinę ir alų ir kas tuos dalykus pirkęs. Sakosi gėrimus nusipirkę susidėję pinigus.

— Savo auka palengvink senelių sunkias tremties dienas! metu!

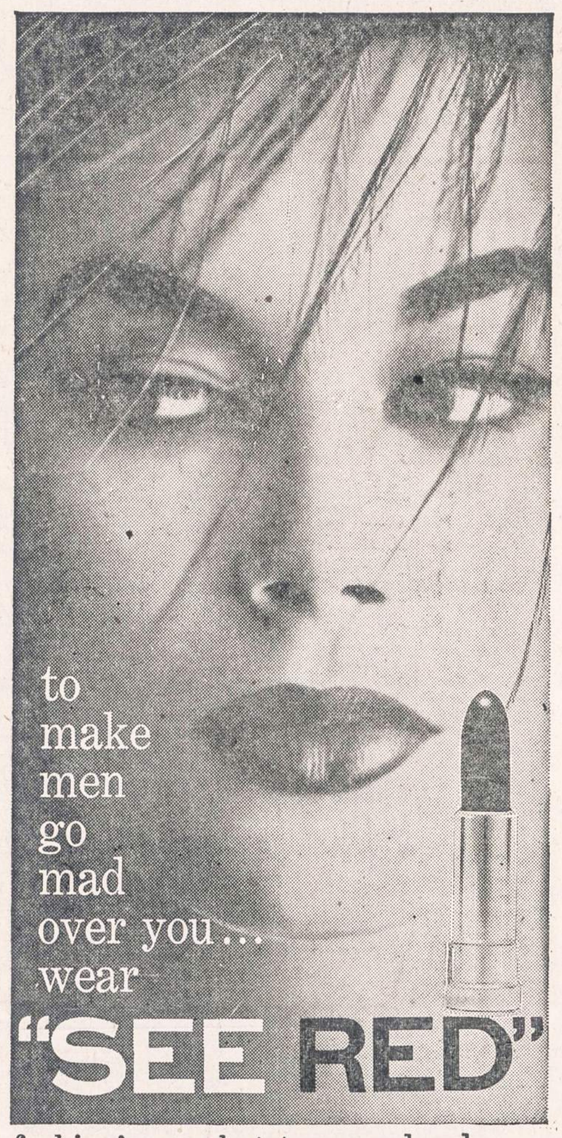

fashion's new hot-tempered red in Max Factor's Color-fast lipstick

Glamour says, "Red blazes a fashion trail." "See Red" is a rich, true shade . . . a hot-tempered red that can make *you* maddeningly pretty. Looks fiery-bright for hours and hours, too—amazing "stay-on lustre" won't fade or blot away. Come in for "See Red" today. But careful . . . don't start anything you can't finish! Only $1.10 plus tax

TRAFICANTE BROS.
2301 WEST TAYLOR STREET TAylor 9-9100
759 SO. CALIFORNIA AVENUE SAcramento 2-0301
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Frideriko vaidmeny

A. Snarskis

Spalio 10 d., 3:30 val. p. p., Sokolų salėje čikagiečiai turės progos gėrėtis E. Audran trijų veiksmų operete "Laima", kurią stato "Pirmyn" choras.

Vienas svarbiausių personažų toje operetėje yra Friderikas, vienos Italijos provincijos valdovas, kuris operetėje turi ne tik gerai dainuoti, bet ir vaidinti. Šiame pastatyme Frideriko vaidmeny matysime judrią, ekspresyvią ir daug žadančią vokalinę pajėgą — A. Snarskį. Pasiimdamas Frideriko vaidmenį, A Snarskis įneš į spektaklį daugiau akcijos, kurios buvo pasigendama ankstyvesniame pastatyme.

Visas tas naujenybes bus galima pamatyti spalio 10 d., 3:30 val. p. p. Sokol salėje.

Balfo reikalai radijo programose

Balfo reikalu kalbės: pral. Ignas Albavičius ateinantį ketvirtadienį 8:30 v. v. per "Draugo" radiją; M. Vaidyla ateinant. šeštadienį 8:30 val. rytą per Sophie Barcus radiją; gen. P. Plechavičius ateinantį sekmadienį, 1 val. popiet, per Margučio radiją. V. D.

Nemokamai prekybos kursai

Chicagos viešosios mokyklos yra įsteigusios vakarinius kursus norintiems mokytis pardavimo meno. Jie yra Builders Building, 228 N. LaSalle St., kamb. 735. Kursus galima lankyti nemokamai. Dėstoma: vidaus dekoravimas, tekstilė, medžiagos, metalų pirkimas, biznio vedimas, prekybininko kalba.

WILLIAM SAWITSKY MIRĖ

OZARK, Ark. — Rugsėjo 12 dieną čia mirė William Sawitsky (Vincas Savickas). Jis buvo iškilmingai palaidotas vietos kapinėse.

Sawitsky paliko žmoną našlę. Jis buvo ilgametis Naujienų skaitytojas.

GESO LEIDIMUS TURINTIEMS

PATARIAMA PASINAUDOTI SIEGLER PEČIAIS

VISI SIEGLER PEČIAI GAZO CO. INSPEKCIJOS BUS UŽTIKRINTAI PRIPAŽINTI

SIEGLER pečiai yra pilnai automatiški. Porcelano emalius visam gyvenimui. Padaryti iš stipraus špižiaus. Viskas pilnai įrengta. Nereikia jokių priedų. Turi Honeywell kontrolę. Įrengtos dumplės. Šeši modeliai, kurie apšildo nuo 1 iki 6 kambarių. Turime baltą virtuvinį stilių.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 W. 51st Street Tel. HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Congratulations to
MSGR. EDWARD J. KELLY
on your appointment as director of the C. Y. O.

GADDY'S CYCLE and SUPPLIES
Distributor of
COLUMBIA BICYCLE
Tel.: BE 7-2380

Congratulations to
MSGR. EDWARD J. KELLY
on your appointment as director of the C. Y. O.

THE JOCELYN RYAN AGENCY, INC.
Charm — Modeling — Career Training
59 E. Madison St.
Suite 916 CE 6-0439

Congratulations to
MSGR. EDWARD J. KELLY
on your appointment as director of the C. Y. O.

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.
2100 So. Laramie Ave.
CICERO, ILL.
BIshop 2-1800 - TOwnhall 3-2800

Sincere best wishes for the continued success of the C. Y. O. under the direction of
MSGR. EDWARD J. KELLY

E. KOPIJA — S. GABRYS
Super Motor Service
201 W. Monroe
Phone: DE 2-2637

Sincere best wishes for the continued success of the C. Y. O. under the direction of
MSGR. EDWARD J. KELLY

DANIEL MORELLA
All State Van Lines
1805 W. Lawrence Ave.
Phone: AR 1-4747

Sincere best wishes for the continued success of the C. Y. O. under the direction of
MSGR. EDWARD J. KELLY

WILLIAM F. CONNERY
Connery Freight Lines
11420 So. Talman Ave.
Phone: HIlltop 5-6400

Congratulations to
MSGR. EDWARD J. KELLY
on his appointment as director of the C. Y. O.

FRITZEL'S RESTAURANT
201 No. State St.
CHICAGO, ILL.

Prašo atsiliepti

Lietuvių Tautinių Kapinių vadovybė būtų labai dėkinga, jei šie asmenys užeitų į kapinių administraciją arba atsiųstų jai savo adresus:

1. Jonas Gaushas
2. Stanley Bortkewicz
3. Adam White
4. Antanas Rubinskas
5. Albina Gevin Bodin
6. Rokas Šniukas
7. Emily Jokūbauskas
8. Marijona Jansky
9. Edward Grušas
10. Ona Demikis
11. Anna Rudaitis
12. E. Narušas
13. Anna Urbon
14. John Williams
15. Clarence Kincaid
16. Stanley Peters
17. Charles Zaremba
18. Mary Valaska
19. Rose Messar
20. Antanas Sabalas

Visiems iš anksto dėkojame.

Lietuvių Tautinės Kapinės
Route 2, Box 615
Oaklawn, Illinois

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS BUČERIS. Trumpos valandos. Pageidaujamas senesnio amžiaus žmogus. Kreipkitės:
3758 SO. WALLACE ST.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

REIKALINGAS 4 kambarių butas Bridgeporto apylinkėj. Rašykite Mrs. Holtzwegen, 1730 S. Desplaines St.

VIENAM arba dviem asmenims išnuomojamas 3 kambarių apšildomas butas. 7252 So. Rockwell St.

VIENAS furnišiuotas kambarys. Gazas, elektra, patalinė. Yra šaldytuvas, galima virtis valgį. Vyresniam vyrui. 3316 So. Morgan St., antrame aukšte.

IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių butas. Pečiais apšildomas. Gražūs kambariai. Vakarinėje miesto dalyje. Šaukite po 5 val. vakare. Šeimai be vaikų.
WEntworth 6-2729

IŠNUOMOJAMAS vyrui ar merginai vienas kambarys. 4430 So. Mozart St.
YArds 7-9141

MARQUETTE Parke išnuomojamas didelis atskiras kambarys.
REpublic 7-6259

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

STAKAS ir įrengimai, kartu su delikatesų krautuve. Vidutiniškai daro apie $100.00 į dieną. Renda $100.00 mėnesiui. Netoli 55th ir Ashland Ave. $3,200 užteks. Šaukite: HIlltop 5-7866

PARDUODAMA pilnai įrengta taverna. Yra leidimas vėlesnėms valandoms. Šiaurės vakarų dalyje.
1617 Milwaukee Ave. HU 6-9579

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

40 AKRŲ farma prie didžiausio vieškelio vidurinėje Wisconsin dalyje. Puikūs pastatai, modernūs namai, didelis kluonas, vištininkas. Kartu 19 galvijų, 500 viščiukų. Mašinos, javai. Matykite ar rašykite: David Bennett, R. R. 1, Curtis, Wis.

PERSONAL
Asmenų ieško

Ponią Stasę Balsevičienę-Balsienę arba žinančius kur ji apsistojo, prašome atsiliepti telefonu: REpublic 7-7188.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMAS alyvinis pečius su bačkomis ir 2 blėkinės (cans) pilni alyvos. Taip pat yra triubos.
2534 West 46th Street

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

1950 METŲ Plymouth 4 durų sedan, kaip naujas. Parduodamas iš privačių rankų. Pigiai.
6802 So. Western Ave.

BOOKS-MAGAZINES-NEWSPAPERS
Knygos ir Laikraščiai

JŪS galite įsigyti naują (anglų kalboje) 20 tomų enciklopediją, įmokant tik $5.00. Rašykite Box 4603, Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

Lietuviška programa televizijoje

Liet. Moterų Sąjunga rugs. 23 d. pateikė per WGN televizijos stotį (kanalą 9) lietuvišką programą.

D. Kamm-Kaminskienė susirinkusią televizijos stotyje publiką pasveikino "Gera diena".

Programai prasidėjus, kai kurios moterys buvo pakviestos programos vedėjo į sceną. Programa, paįvairinta muzika, pasikalbėjimu su viešniomis truko 55 min. Kadangi tą dieną ne viskas galima buvo suspėti atlikti, dar buvo ir kitą dieną duota programoje laiko lietuviškiesiems reikalams.

R. Mazeliauskienė apdovanojo stoties vedėją M. Douglas savo rankų darbo meniškais ornamentais Kalėdų eglutei puošti, o jo žmonai padovanojo savo rankų darbo gražią nosinaitę. Dovanos buvo demonstruojamos per televiziją. Kaminskienė gražiai apibudinę ornamentus ir pateikė žinių apie Lietuvą, jos dainas, žmonių būdą.

Kaminskienė yra čia gimusi lietuvaitė, o Mazeliauskienė iš senųjų ateivių.

Stoties vedėjas Douglas padėkojo lietuvėms už programos atlikimą ir pareiškė, kad jos laukiamos ir toliau atsilankant, kada tik jos panorėsiančios.

A. Aleliūnienė

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WAlbrook 5-5699 (vak).

BRIDGEPORTE prie Morgan St., 3-jų aukštų mūrinis namas ir medinis 2 automobilių garažas. 5 butai ir biznio patalpa.

Prie 45-tos ir Paulina St., medinis 2 aukštų namas. 6 butai ir tavernai patalpa.

Prie 56-tos ir Laflin, 2 aukštų mūrinis namas, 2 butai po 5 kambarius, 2 karų medinis garažas.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818
Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

PROGA BELDŽIASI Į JŪSŲ DURIS

Iš Chicagos išvykęs savininkas mums pavedė skubiai parduoti dailų kampinį mūro namą su krautuve ir 3 butais po 4 kambarius kiekvienas. Dvigubas garažas. Didelė, aukšta atika. Ant 51st St. į vakarus nuo Damen. Pagalvokit! Prašo tik $25,000.

Štiprus mūro namas su didele drabužių krautuve ir dviem butais (6 ir 7 kamb.). Centralinis apšildymas su stokeriu. Aliuminijaus langai. Cermak Road, netoli Western Ave. $22,000.

5 metų senumo dviejų aukštų mūrinė rezidencija vienai šeimai. Automatinis šildymas alyva. So. Albany prie 64th St. Kaina $15,500.

P. L E O N A S
F. H. Halvorsen Co., Real Estate
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
Buto tel.: PR 8-0097

1) BRIGHTON Parke mūrinis namas, 2 aukštų, 4-5 kamb. Rūsy 4 kambariai, šviesūs.

Grosernė geroj biznio vietoj (kamp. namas) su visais įrengimais ir prekėmis už $2,500. Nuoma su butu 4 kambarių—$80.

2) BRIGHTON PARKE mūro namas. Žemai taverna ir 6 kamb. Viršuj 3 butai. Pajamų $430.00 mėnesiui, savininkui butas. Įmokėti $14,000 ir perimti $20,000 morgičių.

3) HALSTED IR 18th ST. apylinkėje, labai geroje biznio vietoje, pigus gražus medinis namas. Taverna ir 5 kamb. Viršuje 10 švarių kambarių, 3 furnišiuoti. Pajamos $350 mėn.

4) GROSERNĖ ir 2 butų namas. Karštas vanduo. Gazu šildomas. Iš krautuvės garantuota gryno pelno savaitei $180. Savininkas dėl nesveikatos pigiai parduoda. Duos morgičius.

SHULMISTRAS REALTY CO.
4004 S. Archer Ave. LAfayette 3-6300

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
A. Gintneris, pirmininkas,
V. Petrauskas, statybos vedėjas.

PARDUODAMAS namas, 7 ir 6 kambarių. Šildymas gazu. 19th Place, netoli So. Halsted St. Kreipkitės po 5 val. vakare telefonu: CH 3-8344.

SAVININKAS parduoda Bridgeporte 5 ir 6 kambarių mūrinį namą. Automatinis vandens šildymas. Naujas pečius, naujos tile maudynės. 3609 So. Lowe Ave. VIrginia 7-3826.

NAŠLĖ turi parduoti šviesų 5 kambarių namuką. Pigiai. Galima matyti visada. 638 W. 43rd Place.

3628 SO. WALLACE ST.
Stiprus 6 kambarių mūrinis katedžius, karštu vandeniu stokeriu apšildomas. 2 automobilių mūrinis garažas. Parduodamas tik už $8,500. Dėl informacijų šaukite YArds 7-3895.

LYONS — PAJAMŲ REZIDENCIJA, 5-3-2 kamb. Furnasu šildoma, stokeris. $130 pajamų plus $50 butas; 3 karų garažas. 50 pėdų lotas. Taksai tik $80. Kaina $17,900. Svoboda, 6013 Cermak Road. BIshop 2-2162.

NETOLI 111th IR CICERO
4 kambarių medinis, 2 miegamieji. Didelė palėpė, uždaras porčius. Elektrinis pečius įskaitomas. Sklypas 100x200. 10 vaisinių medžių. $10,000.
PRescott 9-0872

PARDAVIMUI Skokie—4½ kambarių moderniškas namas, 2 miegami; gazu tyru oru šildymas, uždari porčiai, žieminiai langai, venetian užuolaidos; geras susisiekimas, mokyklos, krautuvės. Šaukit savininką dėl susitarimo:
ORchard 3-8789